

EDUSKUNNAN VASTAUS 163/2012 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 133/2012 vp).

Valiokuntakäsittely

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TyVM 7/2012 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että hallitus pikaisesti selvittää, miten alle 25-vuotiaiden ammatillista koulutusta vailla olevien nuorten jääminen työkokeilun aikaisten kulukorvausten ulkopuolelle vaikuttaa heidän tosiasiallisiin mahdollisuuksiinsa osallistua työkokeiluun ja vaarantaako säännös nuorten yhteiskuntatakuun toteutumisen erityisesti alueilla, joilla matkakustannukset ovat merkittäviä. Samalla eduskunta edellyttää, että hallitus arvioi, onko kulukorvausten ikäsidonnaisuus perusteltua kansalaisten yhdenvertaisuusperiaatteen kannalta.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Työmarkkinoiden toimivuuden edistäminen

Talouden kasvun, korkean työllisyyden ja hyvinvoinnin turvaamiseksi valtio edistää työmarkkinoiden toimivuutta ja työvoiman tarjon-

taa yhdessä kuntien, työmarkkinajärjestöjen, yritysten ja muiden työnantajien sekä kansalaisten kanssa.

Työmarkkinoiden toimivuuden ja työvoiman tarjonnan edistämiseksi valtion tulee huolehtia työ-, talous-, elinkeino-, koulutus- ja sosiaalipolitiikan yhteensovittamisesta ja tasoittaa toimillaan suhdannevaihteluita.

2 §

Julkinen työvoima- ja yrityspalvelu

Työ- ja elinkeinotoimisto, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskus ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tarjoavat julkisia työvoima- ja yrityspalveluja siten kuin tässä laissa säädetään. Julkisilla työvoima- ja yrityspalveluilla edistetään työmarkkinoiden toimivuutta turvaamalla osaavan työvoiman saataavuutta ja tarjoamalla työtä hakeville mahdollisuuksia saada työtä sekä edistetään uuden yritystoiminnan syntymistä ja kehitetään yritysten toimintaedellytyksiä ja työelämän laatua.

Julkisena työvoima- ja yrityspalveluna tarjotaan työnvälityspalveluita, tieto- ja neuvontapalveluita, osaamisen kehittämispalveluita sekä yritystoiminnan käynnistämis- ja kehittämispalveluita. Julkiseen työvoima- ja yrityspalveluun kuuluvat myös henkilöasiakkaan palveluprosessiin liittyvät asiantuntija-arvioinnit sekä tämän lain mukaiset tuet ja korvaukset.

Työttömän työnhakijan toimeentulon turvaamisesta työmarkkinatuella ja työttömyyspäivärahalla säädetään työttömyysturvalaissa (1290/2002).

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *asiakkaalla* tämän lain mukaisia palveluita, tukia tai korvauksia hakevaa tai saavaa yksityistä henkilöä (*henkilöasiakas*), työnantajaa tai yritystä;

2) *työnhakijalla* henkilöasiakasta, jonka työnhaku on voimassa 2 luvun 1 ja 2 §:ssä säädetyllä tavalla;

3) *työttömällä* henkilöä, joka ei ole työsuhhteessa eikä työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitettulla tavalla työllisty päätoimisesti yritystoiminnassa tai omassa työssään ja joka ei ole työt-

tömyysturvalain 2 luvussa tarkoitettu päätoiminen opiskelija; työttömänä pidetään myös työsuhhteessa olevaa, joka on kokonaan lomautettu tai jonka säännöllinen viikoittainen työskentelyaika on alle 4 tuntia;

4) *työ- ja elinkeinoviranomaisella* työ- ja elinkeinotoimistoa ja työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskusta;

5) *työllistymissuunnitelmalla* työ- ja elinkeinoviranomaisen yhdessä työnhakijan kanssa laatimaa suunnitelmaa;

6) *työllistymissuunnitelmaa korvaavalla suunnitelmalla* kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa (189/2001) tarkoitettua aktivointisuunnitelmaa ja kotoutumisen edistämistä annetussa laissa (1386/2010) tarkoitettua kotoutumissuunnitelmaa;

7) *muutosturvalla* työ- ja elinkeinotoimiston, työnantajan ja työntekijöiden yhteistyönä toteutettavaa toimintamallia, jonka avulla pyritään edistämään irtisanotun, toistaiseksi tai vähintään 180 päiväksi lomautetun tai määräaikaisessa työsuhhteessa olevan työttömäksi jäävän työntekijän mahdollisimman nopeaa uudelleen työllistymistä ja joka muodostuu työllistymissuunnitelmassa sovitusta tämän lain mukaisista palveluista ja mahdollisista muista ammatillisista valmiuksista kehittäivistä palveluista;

8) *de minimis -tuella* perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1998/2006 tarkoitettua tukea;

9) *työsuhhteella* työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 1 §:ssä ja merityösopimuslain (756/2011) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettua työnantajan ja työntekijän sopimussuhdetta sekä ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998) ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitettua työnantajan ja oppisopimusoppilaan sopimussuhdetta (*oppisopimuskoulutus*).

Mitä 1 momentin 9 kohdassa säädetään työsuhhteesta, sovelletaan myös virkasuhteeseen.

4 §

Julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen tarjoaminen

Julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen tarjoaminen perustuu elinkeinoelämän ja työmarkkinoiden tarpeisiin ja muutosten ennakointiin.

Työ- ja elinkeinotoimisto, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskus tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja asiakas arvioivat yhdessä asiakkaan palvelutarpeen, jonka perusteella tarjotaan julkisia työvoima- ja yrityspalveluja, jotka parhaiten turvaavat osaavan työvoiman saatavuutta ja edistävät henkilöasiakkaan sijoittumista avoimille työmarkkinoille sekä edistävät yritystoiminnan käynnistymistä tai kehittymistä.

Julkisia työvoima- ja yrityspalveluita tarjotaan asiakkaiden omatoimisesti käytettävänä palveluina ja henkilökohtaisena palveluna. Asiakkaan asiointitapa sekä yhteydenpito julkisia työvoima- ja yrityspalveluita tarjoavan viranomaisen ja asiakkaan välillä määräytyvät arvioidun palvelutarpeen perusteella.

Jos asiakkaan palvelutarve edellyttää muita palveluja kuin julkisia työvoima- ja yrityspalveluja tai jos palvelun järjestämisvastuu on muulla viranomaisella tai taholla, työ- ja elinkeinotoimiston, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on annettava asiakkaalle tietoa muista palvelumahdollisuuksista sekä tarvittaessa ohjattava asiakas muun viranomaisen tai palvelun järjestäjän palvelujen piiriin yhteistyössä näiden kanssa.

5 §

Palvelujen tuottaminen ja hankkiminen

Työ- ja elinkeinotoimisto, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskus ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tuottaa tässä laissa tarkoitettut palvelut itse tai hankkia ne osaksi tai kokonaan palvelujen tuottajilta val-

tion talousarviossa palvelujen hankkimista varten osoitetulla määrärahalla. Valtion talousarviossa työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan pääluokassa työllisyyden edistämiseen ja työttömyyden torjuntaan tarkoitettujen määrärahojen (*työllisyysmäärärahat*) avulla tuetaan erityisesti heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymistä.

Jos palvelun tuottaja saa valtionavustusta tai muuta valtion rahoitusta hankittavan palvelun tuottamiseen, valtionavustusta tai muuta valtion rahoitusta vastaava osuus vähennetään palvelun hankintahinnasta.

Työ- ja elinkeinotoimiston ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävistä palvelua hankittaessa, menettelystä hankinnasta päätettäessä ja hankintasopimusta tehtäessä, hankintasopimuksen sisällöstä sekä sopimuksen tekemistä edeltävästä hankinta- ja tarjousmenettelystä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Maksuttomuus

Henkilöasiakkaalle tarjottavat julkiset työvoima- ja yrityspalvelut ovat maksuttomia. Työnantajalle tarjottavat julkiset työvoima- ja yrityspalvelut ovat maksuttomia lukuun ottamatta 5 luvun 7 §:ssä tarkoitettua yhteishankintakoulutusta. Yrityksille tarjottavat 8 luvun 5 §:ssä tarkoitettut yritystoiminnan kehittämispalvelut ovat maksullisia.

7 §

Tasapuolisuus

Julkisessa työvoima- ja yrityspalvelussa noudatetaan tasapuolisuutta ja puolueettomuutta. Työriita ei vaikuta julkiseen työvoima- ja yrityspalveluun. Työ- ja elinkeinoviranomaisen on kerrottava työnhakijalle työriidasta työtarjouksen tai muun henkilökohtaisen palvelun yhteydessä.

8 §

Yhdenvertaisuuden sekä naisten ja miesten välisen tasa-arvon edistäminen

Julkista työvoima- ja yrityspalvelua tarjottaessa, kehitettäessä sekä siitä tiedotettaessa on aktiivisesti edistettävä yhdenvertaisuuden toteutumista sekä naisten ja miesten välistä tasa-arvoa työmarkkinoilla.

Työ- ja elinkeinotoimiston, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tarjottava julkisia työvoima- ja yrityspalveluja tasapuolisesti samojen periaatteiden mukaisesti riippumatta henkilöasiakkaan sukupuolesta ja yhdenvertaisuuslain (21/2004) 6 §:n 1 momentissa tarkoitetuista seikoista. Työ- ja elinkeinoviranomaisen on esiteltävä työ- ja koulutusvaihtoehtoja, avoimia työpaikkoja ja työnhakijoita siten, että henkilöasiakkailla on samanlaiset mahdollisuudet työnhakuun, ammatilliseen kehittymiseen ja koulutukseen sukupuolestaan ja yhdenvertaisuuslain 6 §:n 1 momentissa tarkoitetuista seikoista riippumatta.

2 luku

Työnhakija

1 §

Työnhaun käynnistäminen ja voimassaolo

Henkilöasiakkaan työnhaku käynnistyy sinä päivänä, kun hän pyytää sitä sähköisesti siihen tarkoitettussa verkkopalvelussa tai henkilökohdaisesti työ- ja elinkeinotoimistossa ja hänet rekisteröidään työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmään. Työ- ja elinkeinoviranomainen voi hyväksyä muullakin tavoin esitetyn pyynnön.

Työnhaun voimassaolo lakkaa, jos työnhakija:

1) ilmoittaa, ettei hän enää halua pitää työnhakuaan voimassa;

2) ei uusi työnhakuaan työ- ja elinkeinoviranomaisen antamassa määräajassa ja edellyttämällä tavalla;

3) ei esitä työ- ja elinkeinoviranomaiselle sen antamassa määräajassa julkisen työvoimapalvelun tarjoamisen kannalta tarpeellisia selvityksiä ammatillisesta osaamisestaan, työhistoriaan, koulutuksestaan ja työkyvystään;

4) ei ilmoita työ- ja elinkeinoviranomaiselle työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa sovitussa määräajassa ja sovitulla tavalla, miten hän on toteuttanut suunnitelmaa; tai

5) ei osallistu työkyvyn tutkimuksiin ja arviointeihin, jotka ovat välttämättömiä hänen palvelutarpeensa selvittämiseksi.

Työnhaun voimassaolon lakattua työnhaun voi käynnistää uudelleen siten kuin 1 momentissa säädetään. Jos työnhaun voimassaolo on lakannut 2 momentin 5 kohdassa tarkoitetun menettelyn johdosta, edellytetään lisäksi, että henkilöasiakas pyytäessään työnhaun käynnistämistä sitoutuu osallistumaan työkyvyn tutkimuksiin ja arviointeihin.

2 §

Ulkomaalaisen rekisteröinti työnhakijaksi ja työnhaun voimassaolo

Niiden valtioiden kansalaiset, joilla Suomea velvoittavien, työvoiman vapaata liikkuvuutta koskevien kansainvälisten sopimusten perusteella on oikeus saapua Suomeen hakemaan työtä ja tehdä ansiotyötä ilman työ- ja elinkeinotoimiston työvoimapoliittista harkintaa, rekisteröidään 1 §:ssä säädetyllä tavalla työnhakijoiksi, jollei näistä sopimuksista muuta johdu.

Jollei Suomea velvoittavista kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu, muut ulkomaan kansalaiset ja kansalaisuutta vailla olevat rekisteröidään 1 §:ssä säädetyllä tavalla työnhakijoiksi, jos heillä on oikeus ansiotyöhön myönnetyn oleskeluluvan nojalla eikä oleskelulupaan liitty työnantajaa koskevia rajoituksia.

Sen lisäksi, mitä 1 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään, ulkomaalaisen työnhakijan työnhaun voimassaolo lakkaa, jos hän ei enää täytä tämän

pykälän 1 tai 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä ulkomaalaisen rekisteröinnille työnhakijaksi.

3 §

Työnhakijan informointi

Työ- ja elinkeinoviranomaisen tulee informoida työnhakijaa työhaun käynnistämisen yhteydessä tai viipymättä sen jälkeen työnhakuun liittyvistä seikoista, hänelle tarjolla olevista julkisista työvoima- ja yrityspalveluista, työhaun voimassaolon edellytyksistä sekä muutosturvasta.

Työtöntä työnhakijaa tulee 1 momentissa säädetyn lisäksi informoida tarvittaessa hänen työllistymistään edistävistä muista palveluista, 8 §:ssä säädetystä työttömän työnhakijan yleisistä velvollisuuksista sekä työttömyyspäivärahan tai työmarkkinatuen saamisen keskeisistä työvoimapolitiittisista edellytyksistä.

4 §

Työnhakijan haastattelun järjestäminen

Työ- ja elinkeinoviranomainen järjestää työnhakijalle ensimmäisen haastattelun kahden viikon kuluessa työhaun alkamisesta, jollei se työnhakijan tilanne huomioon ottaen ole ilmeisen tarpeetonta.

Työ- ja elinkeinoviranomaisen tulee varata työnhakijalle tilaisuus myöhempiin haastatteluihin määräajoin työnhakijan palvelutarpeen mukaisesti. Työttömän työnhakijan haastattelu tulee kuitenkin aina järjestää työttömyyden jatkuttua yhdenjaksoisesti kolmen ja kuuden kuukauden ajan sekä kuuden kuukauden työttömyyden jälkeen aina kuuden kuukauden välein, jollei se työnhakijan tilanne huomioon ottaen ole ilmeisen tarpeetonta.

5 §

Työnhakijan haastattelun sisältö

Ensimmäisessä työnhakijan haastattelussa tarkistetaan ja täydennetään työnhakutiedot, ar-

vioidaan palvelutarve, laaditaan työllistymissuunnitelma sekä sovitaan asiointitavasta ja yhteydenpidosta työ- ja elinkeinoviranomaisen ja työnhakijan välillä. Osana palvelutarpeen arviointia työ- ja elinkeinoviranomainen tekee arvion työttömän työnhakijan valmiuksista työllistytä avoimille työmarkkinoille sekä työttömyyden pitkittymisen todennäköisyydestä. Myöhemmissä haastatteluissa arvioidaan lisäksi työhaun tuloksellisuutta ja työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman toteutumista sekä tarkistetaan suunnitelma.

Työnhakijan haastattelun yhteydessä työ- ja elinkeinoviranomainen tarjoaa työnhakijalle soveltuvia työpaikkoja ja koulutusta sekä muita palvelutarpeen ja työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman mukaisia palveluja.

6 §

Työllistymissuunnitelman laatiminen ja tarkistaminen

Työttömällä työnhakijalla ja muutosturvan piiriin kuuluvalla työnhakijalla on oikeus työllistymissuunnitelmaan. Maahanmuuttajan oikeudesta kotoutumissuunnitelmaan ja työ- ja elinkeinotoimiston osallistumisesta kotoutumissuunnitelman laatimiseen säädetään kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa. Työttömän työnhakijan oikeudesta aktivointisuunnitelmaan ja työ- ja elinkeinotoimiston osallistumisesta aktivointisuunnitelman laatimiseen säädetään kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa.

Työllistymissuunnitelma on laadittava, jollei sen laatiminen ole ilmeisen tarpeetonta, viimeistään 4 §:n 1 momentin mukaisessa työnhakijan haastattelussa.

Työllistymissuunnitelmaa tai sitä korvaavaa suunnitelmaa on tarkistettava työnhakijan haastattelun yhteydessä tai työnhakijan pyynnöstä, jollei tarkistaminen ole ilmeisen tarpeetonta.

7 §

Työllistymissuunnitelman sisältö

Työllistymissuunnitelma ja sitä korvaava suunnitelma perustuu työnhakijan omiin työtä tai koulutusta koskeviin tavoitteisiin ja arvioituun palvelutarpeeseen.

Suunnitelmassa sovitaan työnhakijasta ja sen tavoitteista, työnhakijan palvelutarpeen mukaisesti julkisista työvoima- ja yrityspalveluista ja muista työllistymistä edistävistä palveluista sekä asiantuntija-arvioinneista. Tarvittaessa suunnitelmassa sovitaan muista osaamista, työmarkkinavalmiuksia ja toimintakykyä parantavista palveluista tai työkyvyn tai terveydentilan selvittämiseen liittyvistä toiminnoista.

Työnhakija ja työ- ja elinkeinoviranomainen sopivat työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman toteutumisen seurannasta ja hyväksyvät suunnitelman. Jos työ- ja elinkeinoviranomainen edellyttää muuta selvitystä kuin työnhakijan oman ilmoituksen suunnitelman toteuttamisesta, tämä ehto on kirjattava suunnitelmaan.

Työllistymissuunnitelman ja sitä korvaavan suunnitelman rakenteesta, hyväksymisestä ja arkistoinnista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

8 §

Työttömän työnhakijan yleiset velvollisuudet

Työttömän työnhakijan yleisenä velvollisuutena on hakea työtä ja koulutusta. Työtön työnhakija on myös velvollinen osallistumaan työnhakijan haastatteluihin sekä työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman laatimiseen ja tarkistamiseen.

Työtön työnhakija, jonka kanssa on laadittu työllistymissuunnitelma tai sitä korvaava suunnitelma, on velvollinen toteuttamaan suunnitelmaansa sekä hakeutumaan ja osallistumaan suunnitelmassa sovittuihin palveluihin, jotka tukevat hänen työnhakuaan ja edistävät hänen työmarkkinavalmiuksiaan ja työllistymistään. Työtön työnhakija on lisäksi velvollinen suunnitel-

massa sovitussa määräajassa ja tavalla ilmoittamaan työ- ja elinkeinoviranomaiselle, miten hän on toteuttanut suunnitelmaa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen velvollisuuksien vastaisen menettelyn vaikutuksesta henkilön oikeuteen saada työttömyysetuutta säädetään työttömyysturvalaissa.

9 §

Työ- ja elinkeinoviranomaisen velvollisuudet

Työ- ja elinkeinoviranomaisen on tarjottava työtä ja koulutusta sekä järjestettävä työllistymissuunnitelmaan tai sitä korvaavaan suunnitelmaan sisältyviä palveluja työ- ja elinkeinoviranomaisen käytettäväksi osoitettujen määrärahojen rajoissa. Työ- ja elinkeinoviranomaisen on myös seurattava työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman toteutumista ja osaltaan huolehdittava palveluprosessin etenemisestä.

10 §

Muutosturvan piiriin kuuluminen

Muutosturvan piiriin kuuluu työnhakija:

1) jonka työnantaja on irtisanonut työsopimuslain 7 luvun 3, 7 tai 8 §:ssä tai merityösopimuslain 8 luvun 3, 6 tai 7 §:ssä tarkoitetuista taloudellisista tai tuotannollisista syistä ja jolle ennen irtisanomisajan päättymistä kertyisi yhteensä vähintään kolmen vuoden mittainen työhistoria saman tai eri työnantajien työssä;

2) joka on työsuhteen päättyessä ollut määräaikaisessa työsuhteessa samaan työnantajaan keskeytyksittä vähintään kolme vuotta tai määräaikaisissa työsuhteissa samaan työnantajaan yhteensä vähintään 36 kuukautta viimeksi kuluneiden 42 kuukauden aikana;

3) jonka työsuhde on päättynyt työsopimuksen määräaikaisuuden takia ja jolle työsuhteen päättyessä on kertynyt työhistoriaa saman tai eri työnantajien työssä yhteensä vähintään viisi vuotta työsuhteen päättymistä edeltäneiden seitsemän vuoden aikana;

4) joka lomautetaan vähintään 180 päiväksi ja jolla on lomautusilmoituksen saadessaan 1 kohdassa tarkoitettu työhistoria;

5) joka on ollut yhdenjaksoisesti lomautettuna 180 päivää ja jolla on tällöin 1 kohdassa tarkoitettu työhistoria;

6) joka on irtisanonut työsopimuksensa työsopimuslain 5 luvun 7 §:n tai merityösopimuslain 6 luvun 7 §:n mukaisesti lomautuksen kesettyä yhdenjaksoisesti vähintään 200 päivää ja jolla on työsuhteen päättyessä 1 kohdassa tarkoitettu työhistoria.

Muutosturvan piiriin kuulumisen edellytyksenä on 1 momentissa säädetyn lisäksi, että henkilön työnhaku on alkanut 30 päivän kuluessa työsuhteen päättymisestä tai 1 momentin 4 tai 5 kohdassa tarkoitettujen lomautuksen kestoja koskevien edellytysten täyttymisestä, jollei työnhaun alkaminen myöhemmin johdu työssäolo-oluehtoon luettavassa työssä olemisesta, sairaudesta, laitoshoidosta, kuntoutuksesta, asevelvollisuudesta, siviilipalveluksesta, vapausrangaistuksesta, opinnoista, apurahakaudesta, lapsen syntymästä, alle kouluikäisen lapsen hoidosta, vammaisen tai vanhuksen hoidosta tai muusta näihin rinnastettavasta syystä taikka muutosturvan piiriin kuulumisen epääminen muutoin ole kohtuutonta.

Työ- ja elinkeinoviranomainen tutkii 1 ja 2 momentissa tarkoitettua muutosturvan piiriin kuulumisen edellytykset työllistymissuunnitelman laatimisen tai tarkistamisen yhteydessä. Työnhakijan työssäoloaika otetaan huomioon työnhakijan tai työnantajan esittämän luotettavan selvityksen mukaisena.

Henkilö kuuluu muutosturvan piiriin sinä aikana, kun hän on työnhakijana. Muutosturvan piiriin kuulumisen lakkaa, kun työnhakijan oikeus työttömyyspäivärahaan päättyy enimmäisajan täyttymisen vuoksi.

3 luku

Työnvälitys

1 §

Työnvälityksen tavoite

Työnvälityksellä edistetään työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamista siten, että avoimet työpaikat täyttyvät ja työtä hakevat saavat työtä nopeasti.

Työnvälitys perustuu työnantajan ja työntekijän sopimusvapauteen sekä vapaaseen valintaan.

2 §

Työnvälityspalvelut

Työ- ja elinkeinoviranomainen julkaisee ja välittää tietoja avoimeksi ilmoitetuista työpaikoista työnantajan toimeksiannon mukaisesti, jollei 3 §:ssä toisin säädetä. Työ- ja elinkeinotoimisto etsii ja esittelee työnantajalle tämän kanssa sovitulla tavalla työnhakijoita, jotka ovat sopivia avoimeen työpaikkaan.

Työ- ja elinkeinotoimisto etsii ja tarjoaa työnhakijalle sopivia työpaikkoja. Työ- ja elinkeinotoimisto arvioi työpaikan sopivuuden työnhakijalle ottaen huomioon työnhakijan ammatillisen osaamisen, työhistorian, koulutuksen ja työkyvyn.

Työnvälityksestä Suomesta ulkomaille ja ulkomailta Suomeen sekä kansainvälisestä harjoittelusta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Työpaikkailmoituksen vastaanottamisesta kieltäytyminen ja ilmoituksen poistaminen

Työ- ja elinkeinoviranomainen voi kieltäytyä ottamasta vastaan avointa työpaikkaa koskevaa työpaikkailmoitusta tai poistaa ilmoituksen työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmästä, jos ilmoituksen perusteella on ilmeistä tai

työnantajan aiemman menettelyn perusteella taikka muutoin on perusteltua syytä epäillä, että:

1) työnantaja rikkoo laissa säädettyä syrjintäkieltoa;

2) työnantaja hakee työntekijää työtehtäviin, jotka ovat lain vastaisia tai joihin haetun henkilön työhön ottaminen on kiellettyä;

3) työnantaja olennaisesti laiminlyö työsopimuslain 2 luvussa tai merityösopimuslain 2 ja 3 luvuissa säädettyjä velvollisuuksiaan tai velvollisuuttaan suorittaa veroja tai lakisääteisiä maksuja;

4) työpaikalla on ilmeinen väkivallan uhka tai siellä esiintyy työntekijän terveydelle haittaa tai vaaraa aiheuttavaa häirintää taikka muuta epäasiallista kohtelua; tai

5) avoimen työpaikan täyttymistä ei tehtävän luonteen tai muun vastaavan syyn vuoksi ole taroituksenmukaista tukea työväilyksellä.

Edellytyksenä ilmoituksen vastaanottamisesta kieltäytymiselle tai sen poistamiselle 1 momentin 1 ja 2 kohdissa tarkoitetuissa tilanteissa on, että työnantaja ei ole oikaissut työpaikkailmoitustaan työ- ja elinkeinoviranomaisen kehotuksesta huolimatta.

Työ- ja elinkeinoviranomainen tekee kirjallisen päätöksen ilmoituksen vastaanottamisesta kieltäytymisestä tai ilmoituksen poistamisesta. Muutoksenhausta työ- ja elinkeinoviranomaisen päätökseen säädetään 14 luvun 1 §:ssä.

4 luku

Tieto- ja neuvontapalvelut, asiantuntija-arvioinnit, ammatinvalinta- ja uraohjaus sekä valmennus ja kokeilu

1 §

Tieto- ja neuvontapalvelut

Julkisena työvoima- ja yrityspalveluna työ- ja elinkeinotoimisto, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskus ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus välittävät tietoa ja antavat neuvontaa:

- 1) avoimista työpaikoista ja työnhausta;
- 2) työvoiman saatavuudesta ja hankinnasta;

3) koulutusmahdollisuuksista ja muista osaamisen kehittämismahdollisuuksista;

4) työmarkkinoista, aloista ja ammateista;

5) yritystoiminnan käynnistämisestä ja kehittämismahdollisuuksista; sekä

6) muutosturvan toteuttamiseksi tarjolla olevista palveluista, tuista ja korvauksista.

2 §

Asiantuntija-arvioinnit

Henkilöasiakkaan osaamisen, ammattitaidon, soveltuvuuden sekä työ-, yritystoiminta- ja koulutusvaihtoehtojen selvittämiseksi työ- ja elinkeinotoimisto ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voivat hankkia:

- 1) osaamis- ja ammattitaitokartoituksia;
- 2) työkyvyn tutkimuksia ja arviointeja;
- 3) yrittäjävalmiuksien ja yritystoiminnan edellytysten arviointeja; sekä
- 4) muita asiantuntija-arviointeja.

3 §

Ammatinvalinta- ja uraohjaus

Työ- ja elinkeinoviranomainen voi tarjota ammatinvalinta- ja uraohjausta henkilöasiakkaan tukemiseksi ammatinvalinnassa, ammatillisessa kehittämisessä, työelämään sijoittumisessa ja elinikäisessä oppimisessa. Henkilöasiakkaan ammatinvalinta- ja uravaihtoehtojen, osaamisen sekä soveltuvuuden selvittämiseksi ammatinvalinta- ja uraohjauksessa voidaan asiakkaan suostumuksella tarvittaessa käyttää asianmukaisia psykologisia arviointimenetelmiä.

4 §

Valmennus

Työ- ja elinkeinotoimisto voi tarjota henkilöasiakkaalle valmennusta:

- 1) työn hakemisessa (*työnhakuvalmennus*);
- 2) ammatinvalinta- ja uravaihtoehtojen selkiyttämisessä, ammatilliseen koulutukseen ha-

keutumisessa ja työelämävalmiuksien kehittämisessä (*uravalmennus*); ja

3) työhön sijoittumisessa ja työpaikalla suoritettavassa koulutuksessa (*työhönvalmennus*).

5 §

Kokeilu

Työ- ja elinkeinotoimisto voi ohjata henkilöasiakkaan:

1) ammatinvalinta- ja uravaihtoehtojen selvittämiseksi koulutuskokeiluun oppilaitokseen tai työkokeiluun työpaikalle; tai

2) työmarkkinoille paluun tukemiseksi työkokeiluun työpaikalle.

Työkokeilun järjestäjänä voi olla yritys, yksityinen elinkeinonharjoittaja, kunta, kuntayhtymä, muu yhteisö, säätiö tai valtion virasto taikka laitos.

6 §

Kokeilun ja valmennuksen enimmäiskesto

Työkokeilun kesto on enintään 12 kuukautta, josta enintään kuusi kuukautta samalla järjestäjällä, tai jos työkokeilun järjestäjänä on kunta, enintään kuusi kuukautta samoissa tehtävissä.

Työkokeilun enimmäiskeston laskenta aloitetaan uudelleen alusta, kun henkilö on ollut yhdenjaksoisesti työttömänä vähintään 12 kuukautta tai kun alle 25-vuotias on ollut enimmäiskeston täyttyttyä yhdenjaksoisesti työttömänä vähintään kolme kuukautta.

Valmennus ja koulutuskokeilu ovat lyhytkestoisia palveluja. Valmennuksen ja koulutuskokeilun enimmäiskestosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

7 §

Työkokeilua koskevat rajoitukset

Henkilöasiakasta ei ohjata työkokeiluun, jos:

1) kysymys on sellaisista tehtävistä, joista työkokeilun järjestäjä on palvelun aloittamista edeltäneiden yhdeksän kuukauden aikana tuottamollisista tai taloudellisista syistä irtisanonut

tai lomauttanut työntekijöitä taikka joissa työkokeilun järjestäjä työsopimuslain 7 luvun 11 §:n mukaisesti on muuttanut työntekijän työsuhteen osa-aikaiseksi;

2) työkokeilu aiheuttaisi sen järjestäjän palveluksessa olevien työntekijöiden irtisanomisia tai lomautuksia taikka heidän työsuhteidensa ehtojen huonontumista;

3) työkokeilusta aiheutuisi sen järjestäjälle sellaista etua, joka vääristäisi yritysten tai yksityisten elinkeinonharjoittajien välistä kilpailua;

4) kysymys on sellaisista tehtävistä, joiden suorittamiseksi työkokeilun järjestäjä edellyttää yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain (759/2004) 6 §:ssä tarkoitetun huumausainetestin koskevan todistuksen esittämistä, jos henkilöasiakas ei halua esittää mainittua todistusta;

5) kysymys on lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain (504/2002) mukaisista tehtävistä, jos henkilöasiakas ei halua ottaa vastaan tällaisia tehtäviä;

6) kokeilu alkaisi kahden viikon kuluessa yhdenjaksoisesti kuusi kuukautta kestäneen työkokeilun päättymisestä, jollei henkilöasiakas toisin pyydä.

Työkokeilun järjestäjänä ei voi toimia työnantaja, johon henkilöasiakas on työsuhteessa 9 §:ssä tarkoitettua sopimusta tehtäessä.

8 §

Oikeusasema sekä vastuu työturvallisuudesta ja tietosuojasta

Työkokeiluun osallistuva ei ole työsuhteessa työkokeilun järjestäjään eikä työ- ja elinkeinotoimistoon.

Työkokeiluun osallistuvaan sovelletaan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annettua lakia (609/1986) ja yhdenvertaisuuslakia.

Työkokeilun järjestäjä vastaa työkokeiluun osallistuvan työturvallisuudesta niin kuin työturvallisuuslaissa (738/2002) ja nuorista työntekijöistä annetussa laissa (998/1993) säädetään.

Työkokeilussa sovelletaan työaikalain (605/1996) 28 §:n säännöksiä päivittäisistä lepoajoista sekä 35 §:n säännöksiä työvuoroluettelosta.

Työkokeilussa sovelletaan yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain 3 §:ää, 4 §:n 1 ja 2 momenttia, 5 §:n 1, 2 ja 4 momenttia, 6 §:ää, 7 §:n 1—3 momenttia, 9, 10, 14 ja 15 §:ää, 5 ja 6 lukua, 21 §:n 2 momenttia sekä 22 ja 24 §:ää.

Sovellettaessa 2—5 momenteissa mainittuja lakeja työkokeilun järjestäjä rinnastetaan työnantajaan ja työkokeiluun osallistuva työntekijään.

Rangaistus työturvallisuusrikkomuksesta säädetään työturvallisuuslain 63 §:ssä. Rangaistus työaika rikkomuksesta säädetään työaikalain 42 §:ssä. Rangaistus yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain rikkomisesta säädetään yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain 24 §:ssä. Rangaistus syrjinnästä, työsyrynnästä, kiskonnantapaisesta työsyrynnästä, työturvallisuusrikkoksesta, henkilörekisteririkoksesta, tietomurrosta, salakatselusta, salakuuntelusta, viestintäsalaisuuden loukkauksesta, salassapitorikoksesta ja virkarikoksista säädetään rikoslais-
(39/1889).

9 §

Sopimus työkokeilusta

Työ- ja elinkeinotoimisto, työkokeilun järjestäjä ja henkilöasiakas tekevät työkokeilusta määräaikaisen kirjallisen sopimuksen, josta tulee käydä ilmi:

- 1) työkokeilun tavoitteet;
- 2) työkokeilun suoritus aika ja -paikka;
- 3) työkokeilun päivittäinen kesto, joka voi olla vähintään neljä ja enintään kahdeksan tuntia, sekä ajoittuminen;
- 4) työkokeilun viikoittainen kesto, joka voi olla enintään viisi päivää, sekä ajoittuminen;
- 5) tehtävät, joita työkokeiluun osallistuva suorittaa työkokeilun aikana;
- 6) työkokeiluun osallistuvan ohjauksesta ja valvonnasta työpaikalla vastaava henkilö.

Työkokeilua koskevaan sopimukseen on otettava ehto, jonka mukaan kokeilun järjestäjän tulee työkokeilun päätyttyä antaa työ- ja elinkeinotoimistolle arvio henkilöasiakkaan soveltu-

vuudesta työhön, ammattiin tai alalle sekä, jos työkokeilu on järjestetty työmarkkinoille paluun tukemiseksi, työelämävalmiuksien ja osaamisen kehittämistarpeista.

Työ- ja elinkeinotoimisto voi lisäksi asettaa sopimuksessa työkokeilun järjestäjälle työkokeilun toteuttamisen tai siihen osallistuvan kannalta tarpeellisia ehtoja. Sopimuksen osapuolena oleva työkokeilun järjestäjä ei voi siirtää sopimuksesta johtuvia velvoitteita muulle taholle.

Työkokeilun järjestäjän on ilmoitettava työkokeiluun osallistuvan henkilöasiakkaan nimi sekä 1 ja 3 momentissa tarkoitetut tiedot luottamusmiehelle tai muulle henkilölle, joka edustaa työkokeilun järjestäjän palveluksessa olevia työntekijöitä.

10 §

Valmennuksen ja kokeilun keskeyttäminen

Jos henkilöasiakas on ollut luvatta poissa yhdenjaksoisesti viisi valmennus- tai kokeilupäivää tai jos poissaoloja on muutoin niin paljon, etteivät valmennukselle tai kokeilulle asetetut tavoitteet täyty, työ- ja elinkeinotoimisto tekee päätöksen valmennuksen tai koulutuskokeilun keskeyttämisestä tai työkokeilua koskevan sopimuksen purkamisesta poissaolojen perusteella.

Palvelun tuottaja tai työkokeilun järjestäjä on velvollinen ilmoittamaan 1 momentissa tarkoitusta poissaoloista työ- ja elinkeinotoimistolle. Ennen päätöksen tekemistä työ- ja elinkeinotoimiston on varattava henkilöasiakkaalle tilaisuus tulla kuulluksi. Päätöksestä on viipymättä ilmoitettava henkilöasiakkaalle.

Työ- ja elinkeinotoimistolla ja työkokeilun järjestäjällä on oikeus purkaa työkokeilua koskeva sopimus muusta kuin 1 momentissa tarkoitusta syystä ilmoittamalla siitä kirjallisesti muille osapuolille. Sopimuksen purkaminen ei kuitenkaan saa perustua laissa kiellettyyn syrjintäperusteeseen tai muuhun epäasialliseen syyhyn.

11 §

Vakuutusturva

Työ- ja elinkeinoministeriö järjestää valmennukseen ja kokeiluun osallistuville ryhmävuoksu- ja kokeiluvakuutuksen.

Valmennuksessa tai kokeilussa sattuneesta tapaturmasta tai saadusta ammattitaidista suoritetaan korvaus valtion varoista vastaavin perustein kuin tapaturmavakuutuslaissa (608/1948) säädetään työtapaturmasta, jollei henkilöasiakkaalla ole oikeutta vähintään samansuuruiseen korvaukseen muun lain nojalla. Valtiokonttori käsittelee korvauksen suorittamista valtion varoista koskevan asian.

5 luku

Työvoimakoulutus

1 §

Työvoimakoulutuksen tavoitteet

Työvoimakoulutuksella parannetaan aikuisten ammattitaitoa, mahdollisuuksia saada työtä tai säilyttää työpaikka ja heidän valmiuksiaan toimia yrittäjänä sekä edistetään ammattitaitoisen työvoiman saatavuutta ja uuden yritystoiminnan syntymistä.

Työvoimakoulutuksena tarjotaan ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta sekä kotoutumisen edistämistä annetun lain 20 §:ssä tarkoitettua kotoutumiskoulutusta. Työvoimakoulutuksena voidaan lisäksi tarjota aikuisten perusopetusta, jos perusopetuksen oppimäärän puuttuminen on esteenä ammatillisen koulutuksen suorittamiselle.

2 §

Korkeakoulututkintoon johtavien opintojen hankkiminen työvoimakoulutuksena

Korkeakoulututkintoon johtavia opintoja voidaan hankkia työvoimakoulutuksena henkilöasiakkaalle keskeytyneiden korkeakouluopintojen loppuunsaattamiseksi.

Korkeakoulututkintoon johtavien opintojen hankkimisen edellytyksenä on, että opintojen toteutumisesta keskeytymisestä on vähintään yksi vuosi. Lisäksi edellytyksenä on, että opintojen loppuun saattamisen arvioidaan edellyttävän työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitettuja päätöksiä opintoja enintään:

1) 12 kuukauden ajan, kun kyse on henkilöstä, joka on otettu suorittamaan ylempää ammattikorkeakoulututkintoa tai pelkästään ylempää korkeakoulututkintoa;

2) 18 kuukauden ajan, kun kyse on henkilöstä, joka on otettu suorittamaan ammattikorkeakoulututkintoa tai pelkästään alempaa korkeakoulututkintoa;

3) 24 kuukauden ajan, kun kyse on henkilöstä, joka on otettu suorittamaan sekä alempaa että ylempää korkeakoulututkintoa tai ylempää korkeakoulututkintoa, kun koulutukseen ei sisälly mahdollisuutta alemman korkeakoulututkinnon suorittamiseen.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, henkilöasiakkaalle, jolla on opistoasteen tutkinto tai vastaavantasoinen ulkomailla suoritettu tutkinto, voidaan hankkia saman alan korkeakoulututkintoon johtavia opintoja.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai työ- ja elinkeinotoimiston tulee ennen korkeakoulututkintoon johtavien opintojen hankintapäätöstä pyytää asiasta lausunto opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

3 §

Opiskelijavalinta

Opiskelijaksi voidaan valita koulutukseen ja sen tavoitteena olevaan ammattiin tai tehtävään soveltuva henkilö, jolla on työ- ja elinkeinotoimiston toteama koulutustarve. Alle 20-vuotias oppivelvollisuuden suorittanut voidaan valita ammatillisia valmiuksia antavaan koulutukseen vain, jos koulutuksen suorittaminen ei ole mahdollista tai muutoin tarkoituksenmukaista omaehtoisena opiskeluna.

Opiskelijavalintaan sovelletaan lisäksi kyseistä koulutusta koskevia ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998), ammatillis-

ta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998), ammattikorkeakoululain (351/2003) ja yliopistolain (558/2009) säännöksiä opiskelijaksi ottamisen perusteista, kelpoisuudesta opintoihin, esteettömyydestä ja opiskelijaksi ottamisen edellytyksistä sekä opiskelijaksi ottamiseen tai opiskelijavalintaan liittyvästä tiedonsaannista.

Työ- ja elinkeinotoimisto päättää opiskelijoiden valitsemisesta koulutukseen. Jos työvoimakoulutuksena hankitaan korkeakoulututkintoon johtavia opintoja, yliopisto tai ammattikorkeakoulu päättää opiskelijaksi ottamisesta. Opiskelijoiden valintamenettelystä säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Työvoimakoulutuksen opiskelijavalintatilaisuuksudet ja valintamenettelyyn liittyvät soveltuvuuskokeet ovat työvoimakoulutukseen hakeutuvalla maksuttomia.

4 §

Opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet

Opiskelijalla on oikeus saada koulutus- tai opetussuunnitelman mukaista opetusta ja oikeus suorittaa opintoja työvoimakoulutuksen keston ajan.

Opiskelijan tulee osallistua säännöllisesti opetukseen ja edetä opinnoissaan koulutus- tai opintosuunnitelmassa tarkoitettulla tavalla. Korkeakouluopintojen katsotaan etenevän riittävästi, jos opiskelija saa opintokokonaisuuteen kuuluvia opintosuorituksia keskimäärin viisi opintopistettä opiskelukuukautta kohti.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, työvoimakoulutukseen sovelletaan kyseistä koulutusta koskevan 3 §:n 2 momentissa mainitun lain ja sen nojalla annettuja säännöksiä:

- 1) opiskelijaksi ilmoittautumisesta;
- 2) osaamisen tunnustamisesta;
- 3) opintojen hyväksilukemisesta;
- 4) opintosuoritusten arvioinnista, arvioinnin oikaisemisesta ja oikaisumenettelystä;
- 5) opiskelijan oikeudesta turvalliseen opiskelu-ympäristöön;
- 6) opiskeluoikeuden peruuttamisesta, opiskeluoikeuden peruuttamiseen liittyvästä tiedonsaannista ja opiskeluoikeuden palauttamisesta;

7) kurinpidosta ja kurinpitomenettelyn suhteesta syytteen vireilläoloon;

8) menettelystä opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevassa asiassa sekä kurinpitoasiassa;

9) häiritsevän tai turvallisuutta vaarantavan opiskelijan poistamisesta;

10) huumausainetestauksesta;

11) opiskelijan salassapitovelvollisuudesta; ja

12) muutoksenhausta koulutuspalvelun tuottajan päätökseen.

Jos työvoimakoulutuksena hankitaan koulutusta, jota 3 momentissa tarkoitettut lait eivät koske, koulutukseen sovelletaan mitä ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa säädetään.

5 §

Koulutuksen keskeyttäminen

Jos opiskelija ei etene opinnoissaan 4 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla tai hän on ollut luvatta poissa yhdenjaksoisesti viisi koulutuspäivää, opiskelijavalinnasta päättänyt työ- ja elinkeinotoimisto tekee päätöksen koulutuksen keskeyttämisestä.

Koulutuspalvelun tuottaja on velvollinen ilmoittamaan 1 momentissa tarkoitettujen koulutuksen keskeyttämisperusteiden täyttymisestä opiskelijavalinnasta päättäneelle työ- ja elinkeinotoimistolle. Ennen päätöksen tekemistä työ- ja elinkeinotoimiston on varattava opiskelijalle tilaisuus tulla kuulluksi. Päätöksestä on viipymättä ilmoitettava opiskelijalle.

6 §

Koulutukseen liittyvä työssäoppiminen ja harjoittelu

Koulutukseen liittyvän työssäoppimis- tai harjoittelujakson aikana opiskelija ei ole työsuhteessa sen järjestäjään eikä koulutuspalvelun tuottajaan, elleivät opiskelija ja työssäoppimistai harjoittelujakson järjestäjä ole toisin sopineet. Jos työssäoppiminen tai harjoittelu on so-

vittu toteutettavaksi työsuhteessa, 2 ja 3 momentin säännöksiä ei sovelleta.

Koulutuspalvelun tuottaja, työssäoppimis- tai harjoittelujakson järjestäjä ja opiskelija tekevät työssäoppimis- tai harjoittelujaksosta määräaikaisen kirjallisen sopimuksen. Sopimukseen ja koulutuspalvelun tuottajan tehtäviin sovelletaan, mitä 4 luvun 9 §:ssä säädetään työkokeilusta tehtävästä sopimuksesta ja työ- ja elinkeinotoimiston tehtävistä. Sopimuksessa on lisäksi sovittava ohjauksesta vastaavasta opettajasta sekä ohjauksen toteuttamistavasta ja kestosta.

Työssäoppimis- tai harjoittelujakson järjestäjä vastaa opiskelijan työturvallisuudesta työssäoppimis- tai harjoittelujakson aikana siten kuin ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 19 §:ssä ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 10 §:ssä säädetään. Koulutuspalvelun tuottaja on velvollinen järjestämään opiskelijoille työssäoppimis- ja harjoittelujaksojen ajaksi ryhmävastuuvakuutuksen.

7 §

Koulutuksen yhteishankinta

Työvoimakoulutus voidaan toteuttaa yhdessä työnantajan, yrittäjäksi aikovan henkilön toimeksiantajan tai yrittäjyysoikeudet luovuttavan yrityksen kanssa siten, että tämä osallistuu koulutuksen rahoittamiseen (*koulutuksen yhteishankinta*), kun koulutus järjestetään:

1) määrätyn työnantajan palvelukseen tuleville tai palveluksessa oleville työntekijöille taikka vuokratyöntekijöille; tai

2) yrittäjäksi aikovalle, jolla olisi harvalukuisia toimeksiantajia tai jonka on tarkoitus harjoittaa yritystoimintaa hankkimalla yrittäjyysoikeudet toiselta yritykseltä.

Jos työttömyysturvalain 1 luvun 6 §:ssä tarkoitettu yrittäjä osallistuu 1 momentissa tarkoitettuun koulutukseen, valtion rahoittama osuus yrittäjän koulutuksesta on de minimis -tukea.

6 luku

Työttömyysetuudella tuettu työnhakijan omaehtoinen opiskelu

1 §

Opiskelun tukemisen tarkoitus

Tukemalla työnhakijan omaehtoista opiskelua parannetaan aikuisväestön ammattitaitoa ja mahdollisuuksia saada työtä tai säilyttää työpaikka sekä turvataan ammattitaitoisen työvoiman saantia.

2 §

Yleiset edellytykset ja etuudet

Työnhakijalla, joka on täyttänyt 25 vuotta ja joka opiskelee omaehtoisesti, on oikeus työttömyysturvalaissa tarkoitettuun työttömyysetuuteen mainitussa laissa säädetyin edellytyksin, jos:

1) työnhakijalla on työ- ja elinkeinotoimiston toteama koulutustarve ja toimisto arvioi, että omaehtoisen opiskelun tukeminen on työvoimapolitiittisesti tarkoituksenmukaisin keino parantaa työnhakijan ammattitaitoa ja mahdollisuuksia saada työtä tai säilyttää työpaikkansa;

2) opiskelun katsotaan olennaisesti parantavan työnhakijan mahdollisuuksia työllistyä avoimille työmarkkinoille;

3) opiskelusta on sovittu työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa 4 §:ssä säädetyllä tavalla; ja

4) muut tässä luvussa säädetyt edellytykset täytyvät.

3 §

Opintoja koskevat edellytykset

Tässä luvussa säädettyä sovelletaan opintoihin, joita pidetään työttömyysturvalain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan päätoimisinä ja:

1) joista säädetään ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa, ammattikorkeakou-

lulaissa tai yliopistolaissa ja jotka johtavat ammatilliseen perustutkintoon, ammattitutkintoon, erikoisammattitutkintoon tai yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa suoritettavaan alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon taikka joiden tavoitteena on mainittujen tutkintojen osien suorittaminen, mainittujen lakien mukainen lisä- ja täydennyskoulutus tai osallistuminen avoimeen yliopisto- ja ammattikorkeakouluopetukseen;

2) jotka ovat muuta Suomessa järjestettyä tai Suomessa toimivan koulutuspalvelujen tuottajan ulkomailla järjestämää ammatillisesti suuntautunutta koulutusta;

3) joista säädetään perusopetuslaissa (628/1998) tai lukiolaissa (629/1998), jos koulutuksen puuttuminen on ammatillisen kehittymisen esteenä; tai

4) joista säädetään vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa (632/1998), jos koulutus on ammatillista osaamista ja pätevyyttä lisäävää ja opinnoista esitetään koulutus- tai opintosuunnitelma.

Ellei erityisestä syystä muuta johdu, tässä luvussa säädettyä sovelletaan alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon suorittamiseen yliopistossa vain, jos kyse on työnhakijan aiemmin harjoittamista opinnoista, joiden todisteellisesta keskeytymisestä on vähintään yksi vuosi.

Tässä luvussa säädettyä sovelletaan työnhakijan aiemmin harjoittamiin opintoihin vain, jos opintojen todisteellisesta keskeytymisestä on vähintään yksi vuosi. Rajoitus ei koske työsuhteen aikana aloitettuja tai työvoimakoulutukseen harjoitettuja opintoja.

Tässä luvussa säädettyä sovelletaan muiden edellytysten täyttyessä myös 1 momentin 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuja opintoja vastaaviin opintoihin Ahvenanmaalla.

4 §

Sopiminen opiskelusta työllistymissuunnitelmassa

Tuettavasta opiskelusta on sovittava työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa ennen opintojen aloittamista.

Tuettavasta opiskelusta voidaan sopia työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa opintojen alkamisen jälkeenkin, jos siihen on painava syy, työnhakija on aloittanut opinnot työsuhteen aikana tai opintoja on harjoitettu työvoimakoulutuksena.

5 §

Tukiaika

Opintojen muodostamaa kokonaisuutta voidaan tukea tässä luvussa säädetyn edellytyksin enintään 24 kuukauden ajan.

Työnhakija voi ilmoittaa työ- ja elinkeinotoimistolle keskeyttävänsä opiskelemisen työttömyysetuudella tuettuna. Ilmoitus on tehtävä viipymättä keskeytyksen alkamisen jälkeen. Keskeytystä ei voi tehdä oppilaitoksen lomajakson perusteella. Edellä 1 momentissa säädetty enimmäisaika ei kulu keskeytysaikana.

Jos työnhakijan opiskeluoikeus on peruutettu ja se myöhemmin palautetaan, opintojen katsotaan olleen keskeytyneenä aikana, jona työnhakijalla ei ollut opiskeluoikeutta.

6 §

Työnhakijan velvollisuudet

Työnhakijan on osallistuttava säännöllisesti koulutus- tai opintosuunnitelman mukaiseen opetukseen.

Työttömyysetuuden saamisen edellytyksenä on, että työnhakija etenee opinnoissaan. Korkeakouluopintojen katsotaan etenevän riittävästi, jos työnhakija saa tuettavaan opintokokonaisuuteen kuuluvia opintosuorituksia keskimäärin viisi opintopistettä opiskelukuukautta kohti. Muiden opintojen osalta edellytetään, että opinnot etenevät koulutus- tai opintosuunnitelmassa tarkoitetulla tavalla.

7 §

Opintojen seuranta ja tuen lakkaaminen

Työ- ja elinkeinotoimisto seuraa työnhakijan opintojen etenemistä työllistymissuunnitelmas-

sa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa sovitulla tavalla.

Jos työnhakija ei etene opinnoissaan riittävästi tai laiminlyö ilmoittaa työ- ja elinkeinotoimistolle opintojen etenemisestä työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa sovitulla tavalla, oikeus työttömyysetuuteen lakkaa ajankohdasta, josta työnhakijan opintojen ei voida katsoa edenneen riittävästi tai jona työnhakijan olisi tullut ilmoittaa työ- ja elinkeinotoimistolle opintojen etenemisestä.

Jos työnhakija on ollut poissa ilman hyväksyttävää syytä koulutus- tai opintosuunnitelman mukaisesta koulutuksesta siten, ettei hän ilmeisesti kykene hyväksyttävästi suoriutumaan suunnitelman mukaisista opinnoista, tai jos hän on muuten olennaisesti laiminlyönyt opintojaan, oikeus työttömyysetuuteen lakkaa poissaolon tai laiminlyönnin alkamisen ajankohdasta.

Työ- ja elinkeinotoimisto päättää 2 ja 3 momentissa tarkoitettua työttömyysetuutta koskevan oikeuden lakkaamisesta. Ennen päätöksen tekemistä työnhakijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

8 §

Työnhakijan tietojenantovelvollisuus

Työnhakijan on esitettävä työ- ja elinkeinotoimistolle koulutuspalvelujen tuottajan todistus opiskelijaksi hyväksymisestä, opintojen aloittamisesta ja opintojen aikaisista lomajaksoista. Lisäksi työnhakijan on esitettävä työ- ja elinkeinotoimistolle tarpeellinen selvitys opintojensa etenemisestä.

Työnhakijan on ilmoitettava työ- ja elinkeinotoimistolle opintojensa 5 §:n 3 momentissa tarkoitettua keskeytymisestä ja opintojensa päättymisestä.

9 §

Koulutuspalvelujen tuottajan tietojenantovelvollisuus

Koulutuspalvelujen tuottajan on annettava opiskelijalle todistus opiskelijaksi hyväksymi-

sestä, opintojen aloittamisesta, opintojen aikaisista lomajaksoista ja opintojen etenemisestä.

Koulutuspalvelujen tuottajan on viipymättä ilmoitettava työ- ja elinkeinotoimistolle opintojen päättymisestä ja 7 §:n 3 momentissa tarkoitetuista seikoista. Tämän velvollisuuden täyttämiseksi työ- ja elinkeinotoimisto toimittaa koulutuspalvelujen tuottajille niiden opiskelijoiden nimet ja henkilötunnukset, joiden opintoja tuetaan tässä luvussa säädetyllä tavalla.

7 luku

Palkkatuki

1 §

Palkkatuen käsite ja yleiset edellytykset

Palkkatuki on työttömän työnhakijan työllistymisen edistämiseksi tarkoitettu työ- ja elinkeinotoimiston myöntämä tuki, jota voidaan myöntää työnantajalle palkkauskustannuksiin.

Palkkatuella järjestettävän työn tarkoituksena on parantaa työttömän työnhakijan ammatitaitoa, osaamista ja työmarkkina-asemaa ja näin edistää hänen työllistymistään avoimille työmarkkinoille.

Palkkatuen myöntäminen edellyttää, että tuella palkattavan tuottavuuden arvioidaan olevan tarjolla olevassa työtehtävässä alentunut osaamisessa ja ammattitaidossa olevien puutteiden, työttömyyden keston, vamman tai sairauden taikka muun syyn johdosta.

Työ- ja elinkeinotoimisto voi palkkatukea myöntäessään asettaa tuen saamiselle tuella palkattavan ja tuen tarkoituksen toteuttamisen kanalta tarpeellisia ehtoja.

2 §

Työnantajaan liittyvät palkkatuen edellytykset

Palkkatukea voidaan myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, yhteisölle ja muulle työnantajalle, ei kuitenkaan valtion virastolle tai laitokselle.

Jos työnantaja on hakemuksen jättämistä edeltäneiden 12 kuukauden aikana tuotannolli-

sista tai taloudellisista syistä irtisanonut tai lomauttanut työntekijöitä samoista tai samanlaisista tehtävistä taikka lyhentänyt heidän työaikaansa, palkkatukea voidaan myöntää, jos lomautukset ja työajan lyhennykset ovat päättyneet tai irtisanotuille on tarjottu mahdollisuus palata takaisin entiseen työhönsä ennen palkkatukihakemuksen tekemistä.

Palkkatukea ei myönnetä, jos:

1) tukeen perustuva työhön ottaminen aiheuttaisi työnantajan palveluksessa olevien muiden työntekijöiden irtisanomisen tai lomauttamisen taikka heidän työolosuhteidensa tai etuuksiensa huonontumisen;

2) työnantaja saa tuella palkattavan henkilön palkkaamiseen tai työllistämisen edistämiseen samalta ajalta muuta valtion tukea;

3) tuki vääristäisi muiden samoja tuotteita tai palveluja tarjoavien tahojen välistä kilpailua;

4) työnantaja on olennaisesti laiminlyönyt velvollisuuksiaan suorittaa veroja tai lakisääteisiä maksuja, ellei työ- ja elinkeinotoimisto tuella palkattavaan liittyvistä erityisistä syistä pidä tuen myöntämistä tarkoituksenmukaisena.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää poikkeuksista 3 momentin 2 kohdassa säädettyihin edellytyksiin.

3 §

Työsuhteeseen liittyvät palkkatuen edellytykset

Palkkatukea voidaan myöntää, jos työnantaja sitoutuu maksamaan vähintään kyseiseen työsuhteeseen sovellettavan työehtosopimuksen mukaisen palkan tai, jollei sovellettavaa työehtosopimusta ole, tavanomaisen ja kohtuullisen palkan kyseisestä työstä.

Palkkatuen myöntäminen vähintään 500 päivältä työttömyysetuutta työttömyyden perusteella saaneen palkkaamiseen edellyttää lisäksi, että työnantaja sitoutuu maksamaan vähintään palkkatuen perustuen suuruista palkkaa työkyvyttömyysajalta, jolta työntekijä ei saa sairausvakuutuslain (1224/2004) 8 luvun 7 §:n mukaisen omavastuunajan vuoksi päivärahaa eikä muuta vastaavaa lakisääteistä korvausta tai työnantajalta muulla perusteella sairausajan palkkaa.

Palkkatukea ei myönnetä, jos työsuhte, jota varten tuki on tarkoitettu, on alkanut ennen kuin tuen myöntämisestä on tehty päätös.

4 §

Tuella palkatun siirtäminen muun työn järjestäjän tehtäviin

Työnantaja saa tuella palkatun suostumuksella siirtää tuella palkatun muun työn järjestäjän tehtäviin. Tuella palkatun siirtäminen edellyttää, että palkkatuen saaja ilmoittaa siitä ennen siirtämistä työ- ja elinkeinotoimistolle ja liittää ilmoitukseen työn järjestäjän vakuutuksen siitä, ettei tämä ole vakuutuksen antamista edeltäneiden 12 kuukauden aikana tuotannollisista tai taloudellisista syistä irtisanonut tai lomauttanut työntekijöitä samoista tai samanlaisista tehtävistä taikka lyhentänyt heidän työaikaansa.

Jos lomautuksia, työajan lyhennyksiä tai irtisanomisia on ollut vakuutuksen antamista edeltäneiden 12 kuukauden aikana, mutta ne ovat päättyneet tai irtisanotuille on tarjottu mahdollisuus palata takaisin entiseen työhönsä, ne eivät ole esteenä tuella palkatun siirtämiselle muun työn järjestäjän tehtäviin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuella palkatun siirtämisen ehdoista.

5 §

Palkkatuen myöntäminen elinkeinotoimintaa harjoittavalle työnantajalle

Elinkeinotoimintaa harjoittavalle työnantajalle palkkatuki myönnetään tiettyjen tukimuotojen toteamisesta yhteismarkkinoille soveltuviksi perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan mukaisesti (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) annetun komission asetuksen (EY) N:o 800/2008 mukaisena tukena, kun palkkatuella palkattava on:

1) henkilö, jonka vamma tai sairaus vaikeuttaa työllistymistä;

2) saanut työttömyysetuutta työttömyyden perusteella vähintään 500 päivältä;

- 3) ollut yhtäjaksoisesti työttömänä vähintään kuusi kuukautta ennen palkkatuen myöntämistä;
- 4) vailla ammatillista koulutusta;
- 5) yli 50-vuotias; tai
- 6) oikeutettu kotoutumissuunnitelmaan kotoutumisen edistämisestä annetun lain nojalla.

Muun kuin 1 momentissa tarkoitetun työttömän työnhakijan palkkaamiseen palkkatuki myönnetään de minimis -tuen.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädettyä ei sovelleta myönnettäessä palkkatukea oppisopimuskoulutukseen.

6 §

Palkkatuen määrä

Palkkatukea myönnetään päivää ja henkilöä kohti vähintään palkkatuen perustuki. Palkkatuen perustuki on päivältä työttömyysturvalain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun peruspäivärahan suuruinen ilman korotusosaa ja muutosturvallisia.

Palkkatukena voidaan myöntää palkkatuen perustuen lisäksi lisäosaa, jos perustuen ei arvioida korvaavan tuella palkattavan tuottavuuden alentumaa. Palkkatuen lisäosa on enintään 60 prosenttia palkkatuen perustuen määrästä.

Palkkatuen perustuki tai lisäosalla korotettu palkkatuki voidaan myöntää täysimääräisenä sellaisen työsuhteen perusteella, jonka työaika on palkanmaksukautta vastaavana ajanjaksona vähintään 85 prosenttia alan säännöllisestä työajasta.

Jos työaika on vähemmän kuin 85 prosenttia alan säännöllisestä työajasta, palkkatuki myönnetään vähennettynä ja työaikaan suhteutettuna.

Myönnettäessä palkkatukea vähintään 500 päivältä työttömyysetuutta työttömyyden perusteella saaneen palkkaamiseksi voidaan poiketa 4 momentissa säädetystä.

7 §

Korkein korotettu palkkatuki

Jos tuella palkattava on saanut työttömyysetuutta työttömyyden perusteella vähintään

500 päivältä ja on 12 luvun 9 §:n 4 momentissa tarkoitettu työmarkkinatukeen oikeutettu, palkkatuki voidaan myöntää korotettuna lisäosalla, jonka määrä on enintään 90 prosenttia palkkatuen perustuen määrästä (*korkein korotettu palkkatuki*).

Korkeimmalla korotetulla palkkatuella järjestetään työtä ensisijaisesti niille, jotka eivät ole olleet työssä sen jälkeen kun työttömyyden perusteella maksettavan työttömyysetuuden 500 päivän laskenta alkoi sekä niille, joiden työssäolo avoimilla työmarkkinoilla on ollut vähäistä ja satunnaista ja joiden työllistymisen edistämiseen ei ole aikaisemmin myönnetty työnantajalle palkkatukea.

8 §

Palkkatuella katettavat palkkauskustannukset

Palkkatuki voi olla yhdessä muiden palkkauskustannuksiin myönnettyjen tukien ja oppisopimuksen perusteella maksettavan koulutuskorvauksen kanssa enintään tuella palkatusta työnantajalle aiheutuvien palkkauskustannusten suuruinen. Palkkauskustannuksilla tarkoitetaan työntekijälle maksettavaa palkkaa ennen vakuutetun lakisääteisten maksujen ja verojen pidätystä ja sen lisäksi työnantajan lakisääteistä sosiaaliturva-, työeläkevakuutus-, tapaturmavakuutus- ja työttömyysvakuutusmaksua sekä pakollista ryhmähenkivakuutusmaksua.

Elinkeinotoimintaa harjoittavalle työnantajalle 5 §:n 1 momentin 2—6 kohdassa tarkoitettun henkilön työllistämiseksi myönnettävä palkkatuki voi olla enintään 50 prosenttia palkkauskustannuksista ja 1 kohdassa tarkoitettun henkilön työllistämiseksi enintään 75 prosenttia palkkauskustannuksista.

Tukea ei makseta, jos palkkauskustannukset kuukaudessa ovat pienemmät kuin perustuen kuukautta kohti laskettu määrä.

Korkeimmalla korotetulla palkkatuella katettavista palkkauskustannuksista eri työnantajatahoilla ja palkkauskustannusten enimmäismäärän ylittävän tuen vähentämisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

9 §

Palkkatuen kesto

Palkkatukea voidaan myöntää henkilöä kohden enintään 10 kuukaudeksi kerrallaan. Palkkatukea voidaan kuitenkin myöntää henkilöä kohden enintään 24 kuukaudeksi kerrallaan, jos:

1) tuella palkattava on saanut vähintään 500 päivältä työttömyysetuutta työttömyyden perusteella; tai

2) kunta, kuntayhtymä tai muu kuin elinkeinotoimintaa harjoittava yhdistys tai säätiö palkkaa tuella henkilön suunnittelemaan ja järjestämään työttömille työ- ja koulutuspaikkoja sekä muita työllistymistä edistäviä palveluja.

Jos henkilön vamma tai sairaus vaikeuttaa työllistymistä, palkkatukea voidaan myöntää ajaksi, joka henkilön alentunut työkyky ja muut työllistymismahdollisuudet huomioon ottaen on tarkoituksenmukaista, kuitenkin enintään 24 kuukaudeksi kerrallaan. Oppisopimuskoulutukseen palkkatukea voidaan myöntää koko sen ajaksi.

Korkein korotettu palkkatuki voidaan myöntää enintään 12 kuukaudeksi, jonka jälkeiseltä ajalta palkkatuki myönnetään palkkatuen perustuen suuruusena.

Jos palkkatuen saaja esittää työ- ja elinkeinotoimistolle pyynnön palkkatuen maksatuksen tilapäisestä keskeyttämisestä ja keskeyttämiseen on työ- ja elinkeinotoimiston arvion mukaan perusteltu syy, tässä pykälässä säädetty palkkatuen enimmäisaika ei kulu keskeytysaikana.

10 §

Enimmäiskeston laskeminen uudelleen alusta

Sen jälkeen, kun henkilö on ollut palkkatuel-la tuetussa työssä 9 §:n 1 momentissa tai 12 §:n 2 momentissa säädetyn enimmäisajan yhden tai useamman työnantajan palveluksessa, palkkatukea ei voida myöntää ennen kuin hän on ollut viimeisten kuuden kuukauden aikana vähintään viisi kuukautta työttömänä työnhakijana. Viiden kuukauden työttömyyttä ei edellytetä, jos kyse on palkkatuen myöntämisestä 9 §:n 2 momentis-

sa tai 12 §:n 3 momentissa mainituissa tilanteissa.

Korkeimman korotetun palkkatuen 9 §:n 3 momentissa ja 12 §:n 4 momentissa tarkoitettujen enimmäisaikojen laskenta aloitetaan alusta, kun tuella palkattu on saanut työttömyysetuutta työttömyytensä perusteella vähintään 500 päivältä sen jälkeen, kun hän on ollut työssä, jonka palkkauskustannuksiin on maksettu korkeinta korotettua palkkatukea.

11 §

Palkkatukeen oikeuttavat korvauspäivät

Palkkatukea maksetaan siltä ajalta, jolta työnantaja on velvollinen maksamaan palkkaa, kuitenkin enintään viideltä päivältä kalenteriviikossa. Palkkatukea ei kuitenkaan makseta päiviltä, joilta työnantajalla on oikeus saada tuella palkatun palkkauskustannuksiin sairausvakuutuslain 7 luvun 4 §:n nojalla päivärahaetuutta.

12 §

Palkkatuki sosiaaliselle yritykselle

Jos sosiaalisista yrityksistä annetussa laissa (1351/2003) tarkoitettu sosiaalinen yritys palkkaa tämän luvun 6 §:n 3 momentissa tarkoitettuun työsuhteeseen sosiaalisista yrityksistä annetun lain 1 §:n 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua työttömän työnhakijan, palkkatukena myönnetään palkkatuen perustuen lisäksi lisäosaa 60 prosenttia palkkatuen perustuen määrästä. Palkkatukea voidaan lisäksi korottaa niin, että palkkatuen perustuen ja lisäosan yhteenlaskettu määrä on 50 prosenttia palkkauskustannuksista, kuitenkin enintään 1 300 euroa kuukaudessa.

Poiketen 9 §:n 1 momentista sosiaaliselle yritykselle voidaan myöntää palkkatukea henkilöä kohden enintään 12 kuukaudeksi kerrallaan, jos tuella palkattava on ollut:

1) yhtäjaksoisesti 12 kuukautta työttömänä työnhakijana; tai

2) vähintään kuusi kuukautta yhtäjaksoisesti ja eri työttömyysjaksot huomioiden yhteensä vähintään 12 kuukautta työttömänä työnhakijana ja

joka työttömyyden toistuvuuden ja kokonaiskes-
ton perusteella on rinnastettavissa yhtäjaksoises-
ti 12 kuukautta työttömänä olleeseen työnhaki-
jaan.

Jos henkilön vamma tai sairaus vaikeuttaa
työllistymistä, palkkatukea voidaan 9 §:n
2 momentista poiketen myöntää ajaksi, joka
henkilön alentunut työkyky ja muut työllis-
tymismahdollisuudet huomioon ottaen on tar-
koituksenmukaista, kuitenkin enintään
36 kuukaudeksi kerrallaan.

Poiketen 9 §:n 3 momentista sosiaaliselle
yritykselle voidaan myöntää korkeinta korotet-
tua palkkatukea henkilöä kohden kerrallaan
enintään 24 kuukaudeksi.

13 §

*Kunnalle työllistämisen- ja aluevelvoitteen perus-
teella myönnettävä palkkatuki*

Kunnalla on oikeus saada palkkatukea työntekijöistä, jotka työ- ja elinkeinotoimisto on osoit-
tanut sen työllistettäväksi 11 luvun 1 §:ssä tar-
koitetun työllistämismahdollisuuden tai saman luvun
3 §:ssä tarkoitetun aluevelvoitteen perusteella.

Jos kunta työllistää työttömän työnhakijan
työllistämismahdollisuuden perusteella alan säännöl-
lisen työajan mukaiseen kokoaikatyöhön tai
aluevelvoitteen perusteella työhön, jonka työ-
aika palkanmaksukautta vastaavana ajanjaksona
on vähintään 75 prosenttia alan säännöllisestä
työajasta, kunnalle myönnetään palkkatuen pe-
rustuen lisäksi lisäosaa 60 prosenttia palkkatuen
perustuen määrästä.

Aluevelvoitteen perusteella kunnalle myön-
netään palkkatukea henkilöä kohden enintään
kuudeksi kuukaudeksi kerrallaan.

14 §

*Valtion virastolle tai laitokselle osoitettavat
määrärahat*

Työ- ja elinkeinotoimisto voi osoittaa valtion
virastolle tai laitokselle määrärahoja työttömän
työnhakijan palkkaamisesta aiheutuviin palk-
kauskustannuksiin. Määrärahojen käyttöön so-

velletaan, mitä 1 §:ssä, 2 §:n 2—4 momentissa,
3 ja 4 §:ssä, 8 §:n 1 momentissa, 9 §:n 1, 2 ja 4
momentissa sekä 10 §:n 1 momentissa säädetään
palkkatuesta. Määrärahoista voidaan maksaa
työntekijän palkkauskustannukset kokonaisuu-
dessaan siltä ajalta, jolta työnantaja on velvolli-
nen maksamaan palkkaa, kuitenkin enintään vii-
deltä päivältä kalenteriviikossa. Määrärahoista
voidaan maksaa lisäksi muita työn järjestämisestä
aiheutuneita kustannuksia.

8 luku

Yritystoiminnan käynnistämisen- ja kehittämisen palvelut

1 §

Starttiraha

Yrittäjäksi ryhtyvän henkilöasiakkaan toi-
meentulon turvaamiseksi työ- ja elinkeinotoi-
misto voi myöntää starttirahaa yritystoiminnan
käynnistämisen- ja vakiinnuttamisvaiheessa enin-
tään 18 kuukaudeksi.

Starttiraha myönnetään de minimis -tukena.

2 §

Starttirahan myöntämisen edellytykset

Starttirahan myöntämisen edellytyksenä on,
että:

- 1) henkilöasiakkaalla on tai hän hankkii riit-
tävät valmiudet aiottuun yritystoimintaan; ja
- 2) aiottu yritystoiminta on luonteeltaan pää-
toimista ja sillä arvioidaan olevan jatkuvan kan-
nattavan toiminnan edellytykset.

Työ- ja elinkeinotoimisto voi starttirahaa
myöntäessään asettaa starttirahan saamiselle tar-
peellisia ehtoja.

3 §

Starttirahan myöntämisen ja maksamisen esteet

Starttirahaa ei myönnetä, jos:

- 1) aiotun yritystoiminnan arvioidaan turvaa-
van henkilöasiakkaan kohtuullisen toimeentu-

lon yritystoiminnan käynnistämisen- ja vakiinnuttamisvaiheessa;

2) starttirahaa arvioidaan vääristävän vähäistä enemmän samoja tuotteita tai palveluja tarjoavien välistä kilpailua;

3) starttirahaa hakeva henkilöasiakas on aloittanut yritystoiminnan ennen kuin tuen myöntämisestä on päätetty;

4) starttirahaa hakeva henkilöasiakas siirtyisi työsuhteesta tekemään samaa työtä yrittäjänä ja on ilmeistä, että hänen pääasiallinen toimeksiantajansa olisi hänen aiempi työnantajansa;

5) starttirahaa hakeva henkilöasiakas on olennaisesti laiminlyönyt velvollisuuksiaan suorittaa veroja tai lakisääteisiä maksuja tai hänellä on olennaisia yksityisoikeudellisia maksuhäiriöitä, ellei työ- ja elinkeinotoimisto erityisistä syistä pidä tuen myöntämistä tarkoituksenmukaisena.

Starttirahaa ei makseta, jos henkilöasiakas saa samalta ajalta:

1) palkkaa tai korvausta tekemästään yritystoimintaansa liittymättömästä työstä, jolloin palkkana pidetään myös vuosiloma-ajan palkkaa ja irtisanomisajan palkkaa sekä sellaista työttömyysturvalain 3 luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua taloudellista etuutta, jonka on katsottava turvaavan kohtuullisen toimeentulon;

2) julkista tukea omiin palkkakustannuksiinsa;

3) työttömyysturvalain mukaista työttömyysetuutta, työttömyysturvalain 3 luvun 3 §:n 1 momentissa tai 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua sosiaalietuutta taikka opintotukilain (65/1994) mukaista opintotukea.

4 §

Starttirahan määrä ja korvauspäivät

Starttirahana myönnetään päivää ja henkilöä kohti vähintään starttirahan perustuki. Starttirahan perustuki on päivältä työttömyysturvalain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua peruspäivärahan suuruinen ilman korotusosaa ja muutosturvallista.

Starttirahana voidaan myöntää starttirahan perustuen lisäksi lisäosaa, joka on enintään 60 prosenttia starttirahan perustuen määrästä.

Starttirahaa maksetaan enintään viideltä päivästä kalenteriviikossa. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin starttirahaan oikeutavista korvauspäivistä.

5 §

Yritystoiminnan kehittämispalvelut

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja työ- ja elinkeinotoimisto voivat tuottaa tai hankkia pienille ja keskisuurille yrityksille (*pk-yrityksille*) yritystoiminnan kehittämispalveluina koulutuspalveluja sekä asiantuntijapalveluja pk-yrityksen kehittämistarpeiden arvioimiseksi, kehittämissuunnitelman laatimiseksi, suunnitelman toteuttamisen tukemiseksi ja pk-yritysten verkostoitumisen tukemiseksi.

Yritystoiminnan kehittämispalvelut ovat yritykselle maksullisia. Valtion rahoittama osuus kehittämispalvelusta on de minimis -tukea. Tuen tasosta ja asiantuntijapalvelun enimmäiskestosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

9 luku

Kulukorvaus

1 §

Oikeus kulukorvaukseen

Työttömyysetuutta saavalla työnhakijalla on oikeus saada palveluun osallistumisesta aiheutuvien matka- ja muiden kustannusten korvaamiseksi kulukorvausta seuraavien palveluiden ajalta:

- 1) työvoimakoulutus;
- 2) 6 luvussa tarkoitettu työttömyysetuudella tuettu työnhakijan omaehtoinen opiskelu;
- 3) kotoutumisen edistämisestä annetun lain 22—24 §:ssä tarkoitettu omaehtoinen opiskelu;
- 4) työnhakuvalmennus;
- 5) uravalmennus;
- 6) kokeilu.

Kulukorvauksen myöntää ansiopäivärahaa hakevalle työnhakijalle työttömyyskassa ja pe-

ruspäivärahaa tai työmarkkinatukea hakevalle työnhakijalle Kansaneläkelaitos.

Työ- ja elinkeinotoimisto voi myöntää kulkorvausta työtä vailla olevalle henkilöasiakkaalle, joka osallistuu 1 momentin 1 tai 4—6 kohdisa tarkoitettuun palveluun ja jolla ei ole oikeutta kulkorvaukseen 1 momentin perusteella eikä oikeutta korvaukseen palveluun osallistumisesta aiheutuvista kuluista muun lain nojalla.

Kuntouttavan työtoiminnan ajalta maksettavasta kulkorvauksesta säädetään työttömyys-turvalaissa.

2 §

Kulkorvauksen määrä

Kulkorvausta maksetaan 9 euroa päivässä. Kulkorvausta maksetaan kuitenkin 18 euroa päivässä, jos:

1) henkilö osallistuu työssäkäyntialueensa ulkopuolella järjestettävään palveluun;

2) henkilö osallistuu työssäkäyntialueellaan kotikuntansa ulkopuolella järjestettävään palveluun ja hänelle aiheutuu palveluun osallistumisesta todistettavia majoituskustannuksia.

Ulkomailla järjestettävään työvoimakoulutukseen osallistuvalla opiskelijalla on oikeus saada koulutusaikaisten yöpymis- ja muiden kustannusten korvauksena 50 prosenttia päivärahasta, joka suoritetaan valtion virkamiehille asianomaisessa maassa tehdyn virkamatkan matkakustannusten korvauksena.

Pohjoiskalotin koulutussäätiön järjestämään työvoimakoulutukseen osallistuvalla työnhakijalle maksetaan kulkorvausta 16,82 euroa päivässä. Majoitus Pohjoiskalotin koulutussäätiön järjestämään työvoimakoulutukseen osallistuvalla työnhakijalle on ilmainen.

Kulkorvauksen 1 momentissa tarkoitettua määrääytymisestä ja työ- ja elinkeinoviranomaisen velvollisuudesta ilmoittaa kulkorvauksen määrääytymiseen vaikuttavia tietoja työttömyyskassalle tai Kansaneläkelaitokselle säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Kulkorvauksen korvauspäivät

Kulkorvausta maksetaan enintään viideltä päivästä kalenteriviikossa. Ulkomailla työvoimakoulutukseen osallistuvalla maksetaan kulkorvausta enintään seitsemältä päivästä kalenteriviikossa.

Työnhakuvalmennuksen, uravalmennuksen ja kokeilun ajalta sekä 1 §:n 3 momentissa tarkoitettua tilanteessa kulkorvausta maksetaan ainoastaan päiviltä, joina palvelua järjestetään ja työnhakija osallistuu palveluun.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin kulkorvaukseen oikeuttavista korvauspäivistä.

4 §

Kulkorvauksen rajoitukset ja lakkauttaminen

Kulkorvausta ei makseta työvoimakoulutuksen, 6 luvussa tarkoitettua työttömyysetuudella tuetun työnhakijan omaehtoisen opiskelun eikä kotoutumisen edistämiseksi annetun lain 22—24 §:ssä tarkoitettua omaehtoisen opiskelun lomajaksoilta. Korvaus maksetaan kuitenkin siltä ajalta, jona työttömyysetuutta saava työnhakija lomajakson aikana osallistuu koulutukseen kuuluaan työssä oppimiseen tai harjoitteluun.

Alle 25-vuotiaan ammatillista koulutusta vailla olevan nuoren oikeus saada kulkorvausta työkokeilun osallistumispäiviltä edellyttää, että työkokeiluun osallistuvan oikeus työttömyyspäivärahaan on päättynyt enimmäisajan johdosta tai että hän on saanut työttömyytensä perusteella työmarkkinatukea vähintään 500 päivästä.

Kulkorvauksen maksaminen lakkautetaan siitä päivästä, jona työnhakija on keskeyttänyt palvelun. Kulkorvauksen maksaminen lakkautetaan myös, jos palvelu on päätetty keskeyttää.

5 §

Työttömyysturvalain ja työttömyyskassalain soveltaminen

Jollei tässä laissa toisin säädetä, kulukorvaukseen sovelletaan työttömyyskassalakia (603/1984) ja työttömyysturvalain:

- 1) 11 luvun 2 §:ää (velvollisuus tietojen antamiseen);
- 2) 11 luvun 3 §:ää (etuutta koskeva päätös);
- 3) 11 luvun 5 §:ää (maksamistapa);
- 4) 11 luvun 6 §:ää (maksamisen väliaikainen keskeyttäminen tai vähentäminen);
- 5) 11 luvun 10 §:ää (takaisinperintä);
- 6) 11 luvun 13 §:ää (kuittaaminen);
- 7) 11 luvun 14 §:ää (työttömyysetuuden periminen eräissä tapauksissa);
- 8) 11 luvun 15 §:ää (työttömyysetuuden ulosmittaus);
- 9) 11 luvun 15 a §:ää (takaisinperintäsääntöjen vanhentuminen);
- 10) 12 lukua (muutoksenhaku); ja
- 11) 13 luvun 1, 3—8 ja 10 §:ää (tietojen saamista ja luovuttamista koskevat säännökset).

Jos Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa maksaa työttömyysturvalain 11 luvun 8 §:ssä säädetyllä tavalla työttömyysetuutta ilman päätöstä ja työttömyysetuuden saajalla on oikeus saada kulukorvausta, Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa voi vastaavasti maksaa myös sen ilman päätöstä. Kulukorvaus maksetaan tällöin täysimääräisenä.

Työttömyysturvalain 12 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetystä poiketen työ- ja elinkeinotoimiston päätöstä koskeva valituskirjelmä on toimitettava asianomaiseen työ- ja elinkeinotoimistoon.

Kulukorvausta koskevaan asiaan ei sovelleta, mitä työttömyysturvalaissa säädetään työttömyysturva-asiamiehen tehtävistä ja toimivallasta.

10 luku

Palveluihin ja asiantuntija-arviointeihin liittyvät harkinnanvaraiset etuudet

1 §

Matka- ja yöpymiskustannusten korvaus

Työ- ja elinkeinotoimisto voi myöntää korvausta matka- ja yöpymiskustannuksista työttömälle työnhakijalle, joka hakee työhön ja työttömälle henkilöasiakkaalle, joka hakeutuu työvoimakoulutukseen, valmennukseen tai kokeiluun taikka osallistuu 4 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun asiantuntija-arvointiin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen matkakustannusten korvaamisen edellytyksenä on, että kustannusten korvaamista on pidettävä tarkoituksenmukaisena työvoiman saatavuuden ja työttömän työllistymisen kannalta.

Työ- ja elinkeinotoimistossa asioinnista aiheutuvista matkakustannuksista voidaan myöntää korvausta työttömälle henkilöasiakkaalle, joka vammansa tai sairautensa vuoksi tarvitsee kuljetuspalvelua voidakseen asioida työ- ja elinkeinotoimistossa. Edellytyksenä matkakustannusten korvaamiselle on, että henkilökohtainen asiointi työ- ja elinkeinotoimistossa on välttämätöntä palveluprosessin etenemisen kannalta.

Yöpymiskustannusten korvaamisen edellytyksenä on, että yöpyminen 1 momentissa tarkoitettulla matkalla on ollut liikenneolosuhteista johtuen välttämätöntä ja yöpymisestä on aiheutunut kustannuksia.

Korvattavista matkoista ja matkakustannusten korvausperusteesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

2 §

Muuttokustannusten korvaus

Työ- ja elinkeinotoimisto voi myöntää korvausta muuttokustannuksista työttömälle, irtisanotulle tai määräaikaisessa työsuhteessa olevalle työttömäksi jäävälle työnhakijalle, joka siirtyy työhön työttömyysturvalain 1 luvun 9 §:ssä tarkoitetun työssäkäyntialueensa ulkopuolelle.

Muuttokustannusten korvaamisen edellytyksenä on, että kustannusten korvaamista on pidettävä tarkoituksenmukaisena työvoiman saataavuuden ja työttömän tai työttömäksi jäävän työnhakijan työllistymisen kannalta.

Muuttokustannusten korvausta ei voida maksaa työnhakijalle, joka saa muuta korvausta muutosta aiheutuvista kustannuksista tai joka saa työn vastaanottamisesta aiheutuvien kustannusten korvauksena työttömyysturvalain 7 luvun 3 §:ssä tarkoitettua matka-avustusta.

Korvattavista muuttokustannuksista ja korvauksen enimmäismäärästä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Työolosuhteiden järjestelytuki

Työ- ja elinkeinotoimisto voi myöntää työolosuhteiden järjestelytukea työnantajalle, jos työhön palkattavan tai työssä olevan henkilön vamma tai sairaus edellyttää työvälineiden hankkimista tai työpaikalla tehtäviä muutoksia, ja hankinnasta tai muutoksesta työnantajalle aiheutuvia kustannuksia on pidettävä työnantajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen merkittävänä. Työolosuhteiden järjestelytukea voidaan myöntää myös korvaamaan toisen työntekijän antamaa apua.

Työolosuhteiden järjestelytukea korvattavista kustannuksista, tuen enimmäismäärästä ja -kestosta sekä menettelystä tukea myönnettäessä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

11 luku

Työllistämis- ja aluevelvoitteet sekä kunnalle myönnettävä lisätuki

1 §

Kuntoutus-, koulutus- tai työntekomahdollisuu- den järjestäminen

Vuonna 1950 tai sen jälkeen syntyneelle työttömälle työnhakijalle turvataan mahdollisuus työllistymistä edistävään kuntoutukseen tai työ-

voimakoulutukseen, jos hänen oikeutensa työttömyyspäivärahaan päättyy enimmäisajan johdosta hänen täytettyään 57 vuotta, mutta ennen kuin hän täyttää 60 vuotta.

Jos työttömälle työnhakijalle järjestetään 1 momentin nojalla työvoimakoulutusta, hänellä on koulutusaikana oikeus työttömyyspäivärahaan ja kulukorvaukseen sen estämättä, mitä työttömyysturvalain 6 luvun 7 ja 9 §:ssä säädetään enimmäisajasta.

Jos 1 momentissa tarkoitettua työtöntä työnhakijaa ei voida työllistää avoimille työmarkkinoille eikä hänelle voida järjestää soveltuvaa työvoimakoulutusta tai kuntoutusta, hänen kotikuntansa on työ- ja elinkeinotoimiston osoituksesta järjestettävä hänelle työntekomahdollisuus kahdeksan kuukauden ajaksi (*työllistämiselvelloite*). Kunnan on järjestettävä työntekomahdollisuus siten, että työllistettävä voi aloittaa työn työttömyyspäivärahan enimmäisajan täytyessä. Kunnan oikeudesta saada palkkatukea niistä työntekijöistä, jotka se on työllistämiselvoitteen nojalla työllistänyt, säädetään 7 luvun 13 §:ssä.

Työllistämiselvoitteen perusteella järjestettävän työn tulee olla alan säännöllisen työajan mukaista kokoaikatyötä. Työkyvyttömyyseläkettä osaeläkkeenä saavalle järjestetään hänen työkykyään vastaavaa työttömyyspäivärahan edellytyksenä olevan työssäoloehdon täyttävää osa-aikatyötä.

Työllistämiselvoitteen toimeenpanosta ja siihen liittyvistä ilmoituksista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

2 §

Työllistämiselvoitteen rajoitukset ja lakkaaminen

Jos henkilö on jättämällä hakematta työttömyyspäivärahaa tai muutoin saanut aikaan sen, ettei työttömyyspäivärahan enimmäisaika ole tähtynyt ennen 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua 57 vuoden ikää, 1 §:ää ei sovelleta.

Työttömyysturvalaissa säädetyn työssäoloehdon tarkastelujakson kuluessa tehty työ, joka

luetaan työssäoloehtoon, vähentää kahdeksan kuukauden työllistämisvelvoitetta vastaavasti.

Työllistämisvelvoite lakkaa, jos:

1) työntekomahdollisuuden oikeutettu ilman työttömyysturvalain 2 a luvussa tarkoitettua pätevää syytä kieltäytyy hänelle osoitetusta työkykyyn nähden sopivasta työllistämisvelvoitteen nojalla järjestetystä työstä;

2) työ, johon työnhakija on osoitettu, keskeytyy työnhakijasta johtuvasta syystä; tai

3) työnhakijalle ei voida työnhaun voimassolon lakattua järjestää työtä kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun työllistämisvelvoite on tullut voimaan.

3 §

Alueelliset näkökohdat ja aluevelvoite

Valtion, kuntien ja yritysten yhteisin talous- ja työllisyyspoliittisin toimin huolehditaan alueellisesti tasapainoisesta työllisyydestä niin, ettei minkään työmarkkina-alueen työttömyys olennaisesti ylitä maan keskimääräistä tasoa. Työmarkkina-alueella tarkoitetaan valtioneuvoston asetuksella määriteltävää yhden tai useamman kunnan muodostamaa aluetta, jolla työssäkäynti on tavanomaista.

Kunta on velvollinen järjestämään työntekomahdollisuuksia 1 momentissa säädettyssä tarkoituksessa työttömille työnhakijoille (aluevelvoite), kuitenkin vuositasolla enintään yhdelle prosentille kunnan työvoimasta. Valtio on vastaavassa tarkoituksessa velvollinen järjestämään työntekomahdollisuuden niille työttömille työnhakijoille, joita kunta ei ole työllistänyt.

Kunnan oikeudesta saada palkkatukea niistä työntekijöistä, jotka se on aluevelvoitteensa nojalla työllistänyt, säädetään 7 luvun 13 §:ssä.

4 §

Kunnalle myönnettävä lisätuki

Kunnalle maksetaan lisätukea sen perusteella, kuinka suuren osuuden alueensa työvoimasta kunta on keskimäärin kuukauden aikana palkannut palkkatuella. Jos kunta työllistää vähintään

0,5 % alueensa työvoimasta, kunnalle maksetaan lisätukea. Lisätukea maksetaan siitä tuella palkattujen määrästä, joka ylittää 2 momentissa tarkoitettuja työvoimaosuuksia vastaavan henkilömäärän.

Lisätuen suuruuden perusteena on kunnalle kuukauden aikana maksettujen palkkatukien keskimääräinen määrä henkilöä kohti ja työllistettyjen osuus kunnan alueen työvoimasta. Lisätuen määrä henkilöä kohti määräytyy seuraavasti:

Työllistettyjen osuus työvoimasta	Lisätuen määrä
vähintään 0,5 %	10 % keskimääräisestä palkkatuesta
vähintään 1,0 %	20 % keskimääräisestä palkkatuesta
vähintään 2,0 %	30 % keskimääräisestä palkkatuesta

12 luku

Julkisen työvoima- ja yrityspalvelun toimeenpano ja siihen liittyvä yhteistyö

1 §

Yhteistyö työelämän järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa

Työ- ja elinkeinotoimistojen, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tulee olla yhteistyössä muiden viranomaisten, työelämän järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa. Yhteistyön tavoitteena on tukea julkisen työvoima- ja yrityspalvelun toimeenpanoa, suunnittelua ja kehittämistä.

Yhteistyötä varten työ- ja elinkeinotoimiston yhteydessä toimii työvoima- ja yrityspalvelu -neuvottelukunta (TY-neuvottelukunta). Työ- ja elinkeinotoimisto voi päättää, että toimiston yhteydessä toimii useampia TY-neuvottelukuntia. TY-neuvottelukuntaan jäseniä esittävä taho voi tehdä aloitteen useamman neuvottelukunnan asettamisesta.

2 §

*Työvoima- ja yrityspalvelu -neuvottelukunnan
asettaminen ja tehtävät*

Työ- ja elinkeinotoimisto asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan TY-neuvottelukunnan, jonka tehtävänä on:

1) seurata ja ennakoida työmarkkinoilla tapahtuvia muutoksia ja suunnitella muutosten johdosta tarvittavia toimenpiteitä ja näin edistää työvoiman saatavuuden turvaamista ja työllisyyden paranemista;

2) edistää uuden yritystoiminnan syntymistä ja kehittää yritysten toimintaedellytyksiä; ja

3) seurata ja tukea julkisen työvoima- ja yrityspalvelun ja työttömyysturvan työvoimapolitiittisten edellytysten toimeenpanoa sekä tarvittaessa tehdä esityksiä palvelujen kehittämiseksi.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä TY-neuvottelukunnan tehtävistä, kokoonpanosta, kokousten vuosittaisesta vähimmäismäärästä, puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta sekä kokouspalkkioista ja kustannusten korvaamisesta.

3 §

Työ- ja elinkeinotoimiston tehtävät muutosturvan toteuttamiseksi

Muutosturvan toteuttamiseksi työ- ja elinkeinotoimiston tehtävänä on:

1) kartoittaa yhdessä työnantajan ja henkilöstön edustajien kanssa irtisanomistilanteessa julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen tarve;

2) avustaa yhdessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain (334/2007) 49 §:n 1 ja 2 momentissa sekä työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain (449/2007) 9 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua toimintasuunnitelman laatimisessa ja toteuttamisessa julkisen työvoima- ja yrityspalvelun osalta;

3) varata riittävät resurssit ja varautua tarpeellisiin toimenpiteisiin saatuaan työnantajalta

työsopimuslain 9 luvun 3 a §:ssä tarkoitetun ilmoituksen.

4 §

Yksityiset työvoimapalvelut

Yksityisillä työvoimapalveluilla tarkoitetaan tässä laissa työ- ja elinkeinoviranomaisesta riippumattomia yksityisen tai oikeushenkilön tarjoamia työnvälityspalveluja ja muita työnhakuun liittyviä palveluja sekä työvoiman vuokrausta.

Yksityisiä työvoimapalveluja tarjoavien on noudatettava 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua tasapuolisuutta, eikä niissä saa tarjota alaikäistä työvoimaa työhön, johon sen ottaminen nuorista työntekijöistä annetun lain mukaan on kiellettyä.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on yksityisten työvoimapalveluiden seuraamiseksi oikeus saada yksityisiä työvoimapalveluja tarjoavilta tai niitä edustavalta yhteisöltä yksityisiä työvoimapalveluja koskevia tietoja. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä annettavista tiedoista sekä säädetään tietojen käsittelystä ja muusta yhteistyöstä.

5 §

Työnvälityksen maksukielto

Yksityisiä työvoimapalveluja tarjoavat eivät saa periä maksua (*työnvälityksen maksukielto*) henkilöasiakkaalta tarjoamistaan palveluista, jotka vastaavat 3 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja työnvälityspalveluja, 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja avoimia työpaikkoja ja työnhakua koskevaa tiedon välittämistä ja neuvontaa tai 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua työnhakijaksi rekisteröimistä. Maksua ei saa periä myöskään vuokratyöntekijältä, joka toimeksiannon päättymisen jälkeen siirtyy työopetuslain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitetun käyttäjäyrityksen palvelukseen.

Seuraamuksesta työnvälityksen maksukielon rikkomisesta säädetään rikoslain 47 luvun 6 §:ssä.

Työnvälityksen maksukielto ei koske toimintaa, jossa suomalaisille nuorille ulkomailla ja ulkomaisille nuorille Suomessa tarjotaan perheessä tapahtuvaa kotityötä vastaan mahdollisuus oleskeluun ulkomailla (*au pair* -asemaan välittäminen).

6 §

Tiedonsaantioikeus

Työ- ja elinkeinotoimistolla, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksella ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta julkisen työvoima- ja yrityspalvelun toimeenpanossa välttämättömät tiedot muulta valtion viranomaiselta, kunnan viranomaiselta, Kansaneläkelaitokselta, työttömyyskassalta, Eläketurvakeskukselta, Työttömyysvakuutusrahastolta, julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen palveluntuottajalta sekä 4 luvussa tarkoitetun työkokeilun järjestäjältä.

Julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen tuottajalla on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta työ- ja elinkeinotoimistolta, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskukselta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta henkilöasiakasta koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä palvelun järjestämiseksi.

Työnantajalla on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta työ- ja elinkeinoviranomaiselta työsopimuslain 6 luvun 6 §:ssä ja merityösopimuslain 7 luvun 9 §:ssä säädetyn velvollisuuden täyttämiseksi tieto siitä, onko työnantajan yksilöimä henkilö työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot voidaan luovuttaa myös konekielisessä muodossa tai teknisen käyttöyhteyden avulla.

7 §

Julkisen työvoima- ja yrityspalvelun epääminen

Työ- ja elinkeinotoimisto, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskus ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi 3 luvun 3 §:n 1 momentissa mainitusta syystä kieltäytyä:

- 1) tarjoamasta työnantaja-asiakkaalle työnvälityspalveluja;
- 2) ohjaamasta henkilöasiakasta työkokeiluun;
- 3) hankkimasta työvoimakoulutusta yhteishankintakoulutuksena;
- 4) myöntämästä palkkatukea tai starttirahaa; tai
- 5) tarjoamasta yritystoiminnan kehittämispalveluja.

Työ- ja elinkeinotoimisto, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskus ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee kirjallisen päätöksen 1 momentissa tarkoitetun palvelun epäämisestä. Muutoksenhausta työ- ja elinkeinoviranomaisen päätökseen säädetään 14 luvun 1 §:ssä.

8 §

Tukien ja korvausten myöntäminen, maksaminen ja takaisinperintä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus maksaa työ- ja elinkeinotoimiston myöntämät tämän lain mukaiset tuet ja korvaukset. Tuen ja korvauksen myöntämiseen, maksamiseen ja takaisinperintään sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001), jollei tässä laissa toisin säädetä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii valtionavustuslaissa tarkoitettuna valtionapuviranomaisena perittäessä takaisin tukea tai korvausta.

Työ- ja elinkeinotoimiston myöntäessä tukea tai korvausta henkilöasiakkaalle ei sovelleta valtionavustuslain 11 §:n 4 ja 5 momenttia päätökseen merkittävistä asioista, 15—18 §:ää valtionapuviranomaisen valvontatehtävästä, tarkastusoikeudesta, tarkastuksen suorittamisesta ja virka-avusta eikä 24 ja 25 §:ää korosta ja viivästyskorosta.

Jos henkilöasiakkaalle maksettua tukea tai korvausta on päätetty periä takaisin, on kuitattaessa takaisin perittäväksi päätettyä määrää työ- ja elinkeinotoimiston myöhemmin maksamasta etuudesta sovellettava, mitä ulosottokaaren (705/2007) 4 luvun 48 §:ssä säädetään palkan ulosmittauksen suojaosuudesta. Henkilöasiakkaan suostumuksella kuittaus voidaan kuitenkin tehdä suurempana.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tukien ja korvausten hakemis-, myöntämis- ja maksamisen menettelystä sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja työ- ja elinkeinotoimiston keskinäisestä tehtävänjaosta.

9 §

Tukien ja korvausten rahoitus

Työ- ja elinkeinotoimiston myöntämät tämän lain mukaiset tuet ja korvaukset, 7 luvun 14 §:n mukaan valtion virastolle ja laitokselle osoitettavat määrärahat ja 11 luvun 4 §:ssä tarkoitettu kunnalle myönnettävä lisätuki rahoitetaan työllisyysmäärärahoista.

Palkkatuen perustuki rahoitetaan kuitenkin työmarkkinatukimäärärahoista koko tukikauden ajan noudattaen palkkatukea koskevia tämän lain säännöksiä, kun tuella palkattava on työmarkkinatukeen oikeutettu, joka on:

1) saanut työttömyysetuutta työttömyyden perusteella vähintään 500 päivältä;

2) saanut työmarkkinatukea työttömyyden perusteella vähintään 130 päivältä ja joka ei työttömyyden alettua ole ollut työssä tai jonka työssäolo avoimilla työmarkkinoilla on ollut vähäistä ja satunnaista ja jota ei työttömyyden alettua ennen palkkatuen käyttöä ole palkattu palkatuella; tai

3) alle 25-vuotias ja saanut työmarkkinatukea työttömyyden perusteella yhdenjaksoisesti vähintään 65 päivältä.

Starttirahan perustuki rahoitetaan työmarkkinatukimäärärahoista koko tukikauden ajan noudattaen starttirahaa koskevia tämän lain säännöksiä, kun starttiraha on myönnetty työmarkkinatukeen oikeutetulle henkilölle.

Edellä 2 ja 3 momenteissa tarkoitettuna työmarkkinatukeen oikeutettuna pidetään henkilöä, joka saa työmarkkinatukea tai jolle ei makseta työmarkkinatukea työttömyysturvalain 10 luvun 2 §:ssä mainitusta syystä.

10 §

Työllisyysmäärärahojen käyttö investointeihin ja muuhun työllisyyden edistämiseen

Työ- ja elinkeinoministeriö, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai työ- ja elinkeinotoimisto voi valtion talousarvion rajoissa osoittaa tai myöntää työllisyysmäärärahoja valtion virastolle ja laitokselle, kunnalle, kuntayhtymälle, muulle yhteisölle, säätiölle tai sosiaaliselle yritykselle investointeihin ja muuhun työllisyyden edistämiseen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään:

1) työllisyysmäärärahoista investointeihin myönnettävästä valtionavusta ja niistä osoitettavista määrärahoista;

2) valtion omiin investointeihin käytettävaksi suunnitelluista työllisyysmäärärahoista;

3) työllisyysmäärärahojen käyttämisestä 1 momentissa tarkoitettuun muuhun työllisyyden edistämiseen.

13 luku

Työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmä

1 §

Työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmä

Julkisen työvoima- ja yrityspalvelun järjestämistä varten pidetään yllä työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmää. Tietojärjestelmä muodostuu henkilöasiakasrekisteristä, työnantajarekisteristä ja palveluntuottajarekisteristä. Työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämästä yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä säädetään yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetussa laissa (240/2007).

Jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä, tietojen luovuttamiseen työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmästä ja siihen talletettujen tietojen julkisuuteen sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään. Tietojärjestelmään talletettujen henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan, mitä henkilötietolaissa (523/1999) säädetään.

2 §

Rekisterinpitäjä

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa rekisterinpitäjänä työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmän yleisestä toimivuudesta ja rekisteritoimintojen yhtenäisyydestä. Työ- ja elinkeinotoimistot hoitavat rekisterinpitäjälle säädetyt muut tehtävät, jollei työ- ja elinkeinoministeriö toisin määrää.

3 §

Rekisterikohtaiset tiedot

Henkilöasiakasrekisteriin voidaan henkilöasiakkaasta tallettaa asiakaspalvelua varten:

- 1) tunnistetiedot mukaan lukien henkilötunnus;
- 2) työ- ja elinkeinotoimiston asiakkuuteen ja asiointiin sekä asioinnin mahdollisesti edellyttämiin erityisjärjestelyihin liittyvät tiedot;
- 3) koulutusta, työhistoriaa ja ammatillista osaamista koskevat tiedot;
- 4) palvelutarvetta ja suunnitelmia koskevat tiedot;
- 5) tiedot työtarjouksista ja esittelyistä työnantajalle;
- 6) tiedot julkisista työvoima- ja yrityspalveluista ja muista työllistymistä edistävistä palveluista sekä asiantuntija-arvioinneista;
- 7) julkisen työvoima- ja yrityspalvelun tarjoamisen edellyttämät terveydentila- ja muut tiedot;
- 8) työttömyysturvaan liittyvät selvitykset ja työvoimapolitiittiset lausunnot;

9) tiedot julkiseen työvoima- ja yrityspalveluun kuuluvista etuuksista.

Työnantajarekisteriin voidaan työnantajasta tallettaa työvoima- ja yrityspalvelua varten:

- 1) yksilöintitiedot;
- 2) työ- ja elinkeinotoimiston asiakkuuteen ja asiointiin liittyvät tiedot;
- 3) toimintaa ja palvelutarvetta koskevat tiedot;
- 4) työpaikat ja niiden täyttymistä koskevat tiedot;
- 5) palkkatukea koskevat päätökset ja siihen liittyvät seuranta- ja maksatustiedot;
- 6) työkoekilua koskevat sopimukset;
- 7) muut julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen suunnitteluun ja toimeenpanoon liittyvät tiedot.

Palveluntuottajarekisteriin voidaan tallettaa asiakaspalvelua varten:

- 1) palvelun tuottajan yksilöintitiedot;
- 2) asiointiin liittyvät tiedot;
- 3) palvelun tuottajan kanssa tehdyt hankintasopimukset sekä maksatustiedot;
- 4) hankittua palvelua koskevat tiedot;
- 5) palvelun haku-, valinta- ja seurantatiedot;
- 6) julkisen työvoima- ja yrityspalvelun suunnittelun ja järjestämisen kannalta tarpeelliset palvelun tuottajaa koskevat muut tiedot.

Rekistereihin voidaan tallettaa myös muita julkisen työvoima- ja yrityspalvelun suunnittelun, järjestämisen ja seurannan kannalta tarpeellisia tietoja, jotka eivät ole henkilötietoja. Rekistereihin voi myös kuulua asiakirjoja sekä muuten työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmästä erillään pidettäviä tiedostoja.

4 §

Tietojen tallettaminen, poistaminen ja arkistointi

Asiakastietojen tallettamisesta tietojärjestelmään on kerrottava henkilöasiakkaalle. Jos rekisteriin talletettava henkilötieto on saatu muualta kuin rekisteröidyltä itseltään, rekisteriin tulee merkitä, mistä tieto on saatu ja kuka tiedon on merkinnyt.

Henkilöasiakasta koskevat 3 §:n 1 momentin 2, 4 ja 5 kohdassa tarkoitetut tiedot poistetaan tietojärjestelmästä kahden vuoden kuluttua tietoa koskevan merkinnän tekemisestä. Kaikki asiakasta tai palveluntuottajaa koskevat tiedot poistetaan, kun asiakkuuden tai sopimussuhteen päättymisestä on kulunut viisi vuotta. Tietoa ei poisteta, jos se on tarpeen säännöksiin perustuvan tehtävän hoitamiseksi tai vireillä olevan asian johdosta.

Tietojen arkistoinnista säädetään arkistolais-sa (831/1994).

5 §

Käyttöoikeuden myöntäminen ja salassa pidettävien henkilötietojen luovuttaminen eräissä tilanteissa

Työ- ja elinkeinotoimiston, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai työ- ja elinkeinoministeriön virkamies, jolle on myönnetty käyttöoikeus työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmään, saa salassapitosäännösten estämättä hakea ja käyttää asiakastietojärjestelmään talletettuja tietoja, jos se on tarpeen asiakaspalvelun järjestämiseksi, vireillä olevan asian selvittämiseksi tai ratkaisemiseksi taikka valvonta-, kehittämis- ja seurantatehtävän suorittamiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö tai elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus voi myöntää käyttöoikeuden työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmään työ- ja elinkeinohallinnon ulkopuoliselle taholle, joka ministeriön tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimeksiannosta tekee erillistä arviointia, tarkastusta tai selvitystä taikka suorittaa erikseen määritellyä palvelutehtävää. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on velvollinen ilmoittamaan työ- ja elinkeinoministeriölle ulkopuoliselle taholle myöntämästään käyttöoikeudesta.

Työ- ja elinkeinoministeriö päättää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 28 §:ssä tarkoitetun luvan antamisesta työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmään sisältyvien, salassa pidettävien tietojen luovutta-

miseen tilastointia, tieteellistä tutkimusta taikka viranomaisten suunnittelu- tai selvitystyötä varten.

6 §

Suostumus tietojen luovuttamiseen työnantajalle

Työnhakijalta on pyydettävä kirjallinen suostumus työpaikan täyttämistä varten tarpeellisten tietojen luovuttamiseen työnantajalle. Merkintä suostumuksesta tai siitä kieltäytymisestä tehdään henkilöasiakasrekisteriin.

Työpaikan täyttämistä varten tarpeellisia tietoja ovat:

- 1) työnhakijan nimi ja yhteystiedot, äidinkieli, muu kielitaito ja kansalaisuus;
- 2) työnhakijan koulutus ja suorittamat ammatilliset tutkinnot sekä tarpeellisin osin niiden sisältö ja arvosanat;
- 3) työhistoria työtodistuksesta ilmenevine tietoineen;
- 4) asevelvollisuuden suorittaminen,
- 5) erityisosaaminen, työ- ja koulutustoiveet samoin kuin työnhakijan itsensä laatima työnhakuesittely työnantajia varten.

Työnhakijan terveydentilaa koskevia tietoja saa luovuttaa työnantajalle vain työnhakijan nimenomaisella kirjallisella suostumuksella. Luovutettavien terveystietojen tulee olla välttämättömiä avoimen työpaikan tai kyseisen ammattialan erityisten terveydentilavaatimusten täyttämiseksi taikka sellaisen työnhakijan työllistymisen edistämiseksi, jonka vamma tai sairaus vaikeuttaa työllistymistä.

14 luku

Muutoksenhaku

1 §

Oikaisuvaatimus ja valitus

Jollei tässä laissa toisin säädetä, työ- ja elinkeinotoimiston, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tämän lain nojalla teke-

mään päätökseen saa vaatia oikaisua päätöksen tehneeltä viranomaiselta siten kuin hallintolain (434/2003) 7 a luvussa säädetään.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Päätökseen ei saa vaatia oikaisua, eikä siitä saa valittaa, jos:

1) työvoimakoulutuksen opiskelijavalintaa koskeva päätös perustuu 5 luvun 3 §:n 1 momentissa säädettyihin edellytyksiin; opiskelijavalintaa koskevaan päätökseen, joka on perustunut henkilön soveltuvuuteen, saa kuitenkin vaatia oikaisua tai valittaa, jos kyse on muusta kuin 5 luvun 7 §:ssä tarkoitetusta koulutuksesta;

2) palkkatuki on eväty 7 luvun 1 §:n 2 tai 3 momentin perusteella; palkkatukea koskeva päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä siitä saa valittaa myöskään siltä osin kuin päätös koskee palkkatuen määrää tai kestoä;

3) päätöksellä on eväty korvaus matka- ja yöpymiskustannuksista 10 luvun 1 §:n 2 momentin perusteella tai korvaus muuttokustannuksista 10 luvun 2 §:n 2 momentin perusteella;

4) päätös koskee 12 luvun 10 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja valtion omiin investointeihin myönnettäviä työllisyysmäärärahoja; tai

5) päätös koskee ratkaisua olla tarjoamatta asiakkaalle ammatinvalinta- ja uraohjausta, valmennusta, kokeilua, asiantuntija-arviointeja ja yritystoiminnan kehittämispalveluja tai tukematta työnhakijan omaehtoista opiskelua.

2 §

Oikaisuvaatimuksen ja valituksen vaikutus päätöksen täytäntöönpanoon

Työ- ja elinkeinotoimiston, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tämän lain nojalla tekemä päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä oikaisuvaatimuksesta tai valituksesta huolimatta, jollei oikaisuvaatimusta käsit-

televä viranomainen tai valitusviranomainen toisin määrää.

3 §

Eräitä päätöksiä koskeva muutoksenhaku

Työ- ja elinkeinotoimiston opiskelijavalintaa koskevaan päätökseen, joka perustuu 5 luvun 3 §:n 2 momentissa mainituissa laeissa säädettyihin edellytyksiin, voi hakea muutosta siten kuin asianomaista oppilaitosta koskevassa laissa säädetään.

Edellä 4 luvun 11 §:ssä tarkoitetun Valtiokonttorin päätöksen muutoksenhakuun sovelletaan, mitä tapaturmavakuutuslaissa säädetään.

15 luku

Voimaantulo

1 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013. Sen 8 luvun 5 § tulee kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 2014.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2 §

Kumottavat säädökset

Tällä lailla kumotaan:

1) julkisesta työvoimapalvelusta annettu laki (1295/2002); ja

2) työhallinnon asiakaspalvelun tietojärjestelmästä annettu laki (1058/2002).

3 §

Siirtymäsäännökset

Palveluun ja toimenpiteeseen sekä niiden ajalta henkilöasiakkaalle maksettaviin etuuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos palvelu tai toimenpide

on aloitettu ennen tämän lain voimaantuloa ja jatkuu yhdenjaksoisesti tai jaksotettuna lain voimaantulon jälkeen.

Julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettuun työllistämistukeen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos työsuhte tai yritystoiminta, jonka perusteella työllistämistukea maksetaan, on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa.

Myönnettäessä palkkatukea tämän lain 7 luvun mukaisesti vähintään 500 päivää työttömyysetuutta työttömyyden perusteella saaneen palkkaamiseen otetaan huomioon myös päivät, joiden ajalta tuella palkattavalle on:

1) ennen tämän lain voimaantuloa maksettu työttömyyspäivärahaa työllistymistä edistävään palveluun osallistumisen perusteella; ja

2) tämän lain voimaan tulon jälkeen maksettu työttömyyspäivärahaa sellaisen työllistymistä edistävään palveluun osallistumisen perusteella, joka on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa ja jatkuu yhdenjaksoisesti lain voimaantulon jälkeen.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovelletaan sellaisten kustannusten korvaamiseen, jotka ovat aiheutuneet:

1) työnhakuun tai uuteen työhön siirtymiseen liittyvästä matkasta tai muutosta, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa;

2) työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen tai omaehtoiseen koulutukseen hakeutumisesta,

jos hakeutuminen on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa;

3) käynnistä palvelulaitoksessa, muussa palveluyksikössä, yksityisen asiantuntijan vastaanotolla tai työ- ja elinkeinotoimistossa, jos käynti on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa.

Työllisyyspoliittiseen avustukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos kyse on toiminnasta, jonka tukemisesta työllisyyspoliittisella avustuksella on päätetty ennen tämän lain voimaantuloa.

Työ- ja elinkeinotoimiston, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ennen tämän lain voimaantuloa tekemän päätöksen muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos lomautus alkaa viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2013, henkilön työnhaun katsotaan tulleen voimaan, jos työnantaja on tehnyt hänestä työ- ja elinkeinotoimistolle julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 3 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ryhmälomautusilmoituksen.

Julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 4 luvun 6 §:ssä tarkoitettuja työnantaja-asiakkaiden maksullisia erityispalveluja voidaan järjestää 31 päivään joulukuuta 2013 saakka. Palvelujen järjestämiseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

pienien ja keskisuurten yritysten osaamisen kehittämispalveluista annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan pienien ja keskisuurten yritysten osaamisen kehittämispalveluista annettu laki (971/2004).

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2014.

Laki

työttömyysturvalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan työttömyysturvalain (1290/2002) 3 luvun 4 §:n 2 momentin 6 kohta ja 10 luvun 1 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 3 luvun 4 §:n 2 momentin 6 kohta laissa 1354/2007 ja 10 luvun 1 §:n 2 momentti laeissa 1188/2009 ja 1388/2010,

muutetaan 1 luvun 3 §:n 1 momentti ja 5 §:n 1 momentin 10, 11 ja 14 kohta, 2 a luvun 5 §:n 2 momentin 3 kohta, 12 §:n 1—5 momentti, 13 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 2 ja 3 momentti ja 14 §:n 2 momentti, 3 luvun 2 § ja 4 §:n 2 momentin 4 ja 5 kohta, 5 luvun 3 §:n 3 momentti, 4 §:n 4 momentti, 7 §:n 3 momentti, 10 §:n 2 momentti ja 11 §, 6 luvun 3 b §:n 1 momentti, 3 c §:n 1 ja 2 momentti sekä 8 §:n 3 momentti, 7 luvun 1 §:n 2 momentti, 3 §:n 2 ja 3 momentti, 5 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 momentti ja 9 §:n 2 momentin 1 kohta, 10 luvun 2 §:n 2 ja 6 momentti sekä 3 ja 6 §, 11 luvun 2 §:n 4 momentin 11 ja 18 kohta, 13 luvun 1 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 momentti ja 9 § sekä 14 luvun 3 a §:n 2 momentti ja 3 d §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 3 §:n 1 momentti ja 5 §:n 1 momentin 10 kohta, 5 luvun 10 §:n 2 momentti sekä 11 luvun 2 §:n 4 momentin 11 ja 18 kohta laissa 313/2010, 1 luvun 5 §:n 1 momentin 11 kohta ja 3 luvun 4 §:n 2 momentin 4 ja 5 kohta laissa 1354/2007, 1 luvun 5 §:n 1 momentin 14 kohta laissa 344/2009, 2 a luvun 5 §:n 2 momentin 3 kohta, 12 §:n 1—5 momentti, 13 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 2 ja 3 momentti, 14 §:n 2 momentti ja 5 luvun 11 § sekä 13 luvun 3 §:n 1 momentti laissa 288/2012, 5 luvun 3 §:n 3 momentti, 4 §:n 4 momentti ja 7 §:n 3 momentti, 6 luvun 3 b §:n 1 momentti, 3 c §:n 1 ja 2 momentti ja 8 §:n 3 momentti, 7 luvun 1 §:n 2 momentti, 3 §:n 2 ja 3 momentti, 5 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 momentti ja 9 §:n 2 momentin 1 kohta, 10 luvun 2 §:n 2 ja 6 momentti sekä 6 § sekä 14 luvun 3 a §:n 2 momentti ja 3 d §:n 1 momentti laissa 1188/2009, 10 luvun 3 § laissa 1388/2010, 13 luvun 1 §:n 1 momentti laissa 1053/2008 ja 13 luvun 9 § laeissa 1053/2008 ja 288/2012, sekä

lisätään 1 luvun 5 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1354/2007, 344/2009, 1199/2009, 313/2010, 1388/2010, 764/2011, 1439/2011 ja 288/2012, uusi 15 kohta seuraavasti:

1 luku

palvelusta annetussa laissa (/20) säädetään.

Yleiset säännökset

3 §

5 §

Määritelmät

Etuuden saajan yleiset oikeudet ja velvollisuudet

Tässä laissa tarkoitetaan:

Työnhakijalla on oikeus työllistymissuunnitelmaan siten kuin julkisesta työvoima- ja yritys-

10) *työllistymissuunnitelmalla* julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain mukaisesti työ- ja elinkeinotoimiston yhdessä työnhakijan kanssa laatimaa suunnitelmaa;

11) *korkeimmalla korotetulla palkkatuella* julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 7 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua tukea;

14) *lomautukseen rinnastettavalla syyllä* työntöön ja palkanmaksun keskeytymistä kokonaan työsopimuslain 2 luvun 12 §:n 2 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettua syystä tai työsopimuksen ehdon takia sekä työntöön ja palkanmaksun keskeytymistä kokonaan eduskunnan virkamiehistä annetun lain (1197/2003) 43 §:ssä, kirkkolain (1054/1993) 6 luvun 9 §:ssä, kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain (304/2003) 47 §:ssä, puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 48 §:ssä, Suomen Pankin virkamiehistä annetun lain (1166/1998) 31 §:ssä, tasavallan presidentin kansliasta annetun lain (100/2012) 42 §:ssä tai valtion virkamieslain (750/1994) 40 §:ssä tarkoitettua syystä; ei kuitenkaan, jos keskeytymisen syynä on virkasuhteessa olevan kieltäytyminen hänen terveydentilaansa koskevista tarkastuksista tai tutkimuksista taikka terveydentilaansa koskevien tietojen antamisesta;

15) *työllistymistä edistävällä palvelulla* julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa tarkoitettua työnhakuvalmennusta, uravalmennusta, kokeilua, työvoimakoulutusta ja työttömyysetuudella tuettua työnhakijan omaehtoisesta opiskelusta, kotoutumisen edistämisestä annetun lain 22—24 §:ssä tarkoitettua omaehtoisesta opiskelusta ja kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua kuntouttavaa työtoimintaa.

2 a luku

Työvoimapolitiisesti moitittava menettely

5 §

Pätevä syy työstä kieltäytymiseen

Henkilöllä on pätevä syy kieltäytyä hänelle tarjotusta työstä, jos:

3) työssä edellytetään työtehtäviä, jotka ovat ilmeisesti epäsiiveellisiä tai hyvän tavan vastaisia;

12 §

Työllistymistä edistävästä palvelusta kieltäytyminen ja palvelun keskeyttäminen

Työnhakijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 60 päivän ajalta palvelusta kieltäytymisestä lukien, jos hän ilman pätevää syytä kieltäytyy muusta työllistymistä edistävästä palvelusta kuin työttömyysetuudella tuetusta työnhakijan omaehtoisesta opiskelusta tai kotoutumisen edistämisestä annetun lain 22—24 §:ssä tarkoitettua omaehtoisesta opiskelusta.

Edellytyksenä 1 momentin soveltamiselle on, että palveluun osallistumisesta on sovittu työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa taikka henkilö on omatoimisesti hakenut työvoimakoulutukseen.

Jos työnhakija omalla menettelyllään aiheuttaa, ettei hänelle voida järjestää 1 momentissa tarkoitettua työllistymistä edistävää palvelua, hänen katsotaan kieltäytyneen siitä.

Työnhakijalla, joka ilman pätevää syytä keskeyttää tai joutuu omasta syystään keskeyttämään 1 momentissa tarkoitettua työllistymistä edistävän palvelun, ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 60 päivän ajalta keskeytymisestä lukien.

Jos henkilö on hakenut oikaisua tai valittamalla muutosta työllistymistä edistävän palvelun keskeyttämistä koskevaan päätökseen eikä oikaisuvaatimusta tai valitusta ole pidettävä il-

meisen aiheettomana, ei ennen asiassa annettua lopullista ratkaisua voida katsoa, että hän olisi 4 momentissa tarkoitettulla tavalla omasta syystään joutunut keskeyttämään palvelun.

13 §

Pätevä syy työllistymistä edistävästä palvelusta kieltäytymiseen ja palvelun keskeyttämiseen

Henkilöllä on pätevä syy kieltäytyä 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua työllistymistä edistävästä palvelusta ja keskeyttää palvelu, jos:

Henkilöllä on pätevä syy kieltäytyä työvoimakoulutuksesta ja keskeyttää koulutus myös silloin, kun kyseisen ammattialan työ ei ole hänen terveydentilansa ja työkykynsä huomioon ottaen hänelle sopivaa tai henkilön ja hänen huollettaviensa toimeentulo ei ole kohtuullisesti turvattu koulutuksen aikana. Henkilön ja hänen huollettaviensa toimeentulo on kohtuullisesti turvattu, jos työnhakijalla on oikeus työttömyys-etuuden tasoihin etuuksiin.

Henkilöllä on pätevä syy kieltäytyä 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua työllistymistä edistävästä palvelusta tai keskeyttää palvelu myös muusta kuin tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettua syystä, jos syy on näihin rinnastettava.

14 §

Toistuva työvoimapolitiittisesti moitittava menettely

Oikeus työttömyysetuuteen palautuu, kun henkilö on yhteensä vähintään 12 kalenteriviikkoa:

- 1) ollut työssäoloehtoon luettavassa työssä;
- 2) osallistunut muuhun työllistymistä edistävään palveluun kuin työttömyysetuudella tuettuun omaehtoiseen opiskeluun tai kotoutumisen edistämisestä annetun lain 22—24 §:ssä tarkoitettuun omaehtoiseen opiskeluun;

3) opiskellut omaehtoisesti 2 luvun 10 §:n 2 momentissa tarkoitettuja päätoimisia opintoja; tai

4) työllistynyt päätoimisesti yritystoiminnassa tai omassa työssä.

3 luku

Etuuden saamisen yleiset rajoitukset

2 §

Etuuspäivien määrä viikossa

Työttömyysetuuspäivien ja työ-, omavastuu- ja korvauspäivien lukumäärä kunakin kalenteriviikkona saa olla yhteensä enintään viisi. Etuuspäivinä pidetään myös niitä päiviä, joilta henkilön oikeus työttömyysetuuteen on evätty työvoimapolitiittisella perusteella taikka hänelle maksetun etuuden jaksottamisen vuoksi.

4 §

Estävät sosiaali-etuudet

Työttömyysetuuteen ei ole oikeutta työnhakijalla:

4) siltä ajalta, jolta hän saa maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) tai maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain (612/2006) mukaista luopumistukea; tai

5) joka saa Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain (566/2005) tai työntekijän eläkelain (395/2006) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettujen lakien, eläkeohjesäännön tai eläkesääntöjen mukaista kuntoutusrahaa taikka ansionmenetykskorvausta tapaturmavakuutuksen, liikennevakuutuksen tai sotilasvammalain (404/1948) kuntoutusta koskevien säännösten perusteella.

5 luku

Työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset

3 §

Palkansaaajan työssäoloehto

— — — — —
 Tarkastelujaksoa pidennetään myös ajalla, jota ei 4 §:n 4 momentin perusteella lueta työssäoloeseen tai jona henkilö on työllistymistä edistävässä palvelussa.
 — — — — —

4 §

Palkansaaajan työssäoloeseen luettava työ

— — — — —
 Laskettaessa 3 §:ssä tarkoitetun työssäoloehdon täyttymistä huomioon otetaan puolet niiden kalenteriviikkojen lukumäärästä, joina tehdyn työn palkkauskustannuksiin työnantaja on saanut korkeinta korotettua palkkatukea. Työssäoloeseen ei lueta työtä, jota henkilö on tehnyt osasairauspäivärahaa saadessaan. Työssäoloeseen ei myöskään lueta aikaa, jolta henkilölle on maksettu työ- tai virkaehtosopimuksen perusteella alennettua sairausajan palkkaa.
 — — — — —

7 §

Yrittäjän työssäoloehto

— — — — —
 Jos henkilö on työskennellyt osasairauspäivärahaa saadessaan tai on ollut työllistymistä edistävässä palvelussa, tarkastelujaksoa pidennetään vastaavasti.
 — — — — —

10 §

Työssäoloehdon voimassaolo

— — — — —
 Henkilön katsotaan olleen työmarkkinoilla, jos hän on ollut työssäoloeseen luettavassa työssä tai työllistynyt yritystoiminnassa tai

omassa työssä taikka on ollut työllistymistä edistävässä palvelussa tai on ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa. Henkilöllä katsotaan olleen hyväksyttävä syy työmarkkinoilta poissaololle sairauden, laitoshoidon, kuntoutuksen, asevelvollisuuden, siviilipalveluksen, päätoimisten opintojen, apurahakauden, lapsen syntymän, enintään 3-vuotiaan lapsen hoidon tai muun näihin verrattavan syyn johdosta.
 — — — — —

11 §

Työssäoloehto eräissä tilanteissa

Henkilölle, joka on saanut tämän lain mukaista työttömyyspäivärahaa sosiaaliturva-asetuksen tai perusasetuksen mukaisesti aikana, jona hän on hakenut työtä toisesta jäsenvaltiosta, ja joka ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hän lähti maasta, palannut työnhakijaksi Suomeen, maksetaan työttömyyspäivärahaa uudelleen vasta, kun hän on ollut työssä tai julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 5 luvussa tarkoitetussa työvoimakoulutuksessa neljä viikkoa taikka opiskellut vastaavan ajan työttömyysetuudella tuettuja työnhakijan omaehtoisia opintoja mainitun lain 6 luvussa tarkoitetulla tavalla.

6 luku

Työttömyyspäivärahan määrä ja kesto

3 b §

Korotusosan ja korotetun ansio-osan maksaminen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta

Korotusosaa ja korotettua ansio-osaa maksetaan työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovitujen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Korotusosaa ja korotettua ansio-osaa maksetaan myös työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovitujen palvelujen väliseltä ajalta, jos näiden

palvelujen välinen aika on enintään seitsemän kalenteripäivää.

3 c §

Muutosturvalisän ja muutosturvan ansio-osan maksamisen edellytykset

Muutosturvalisää ja muutosturvan ansio-osaa maksetaan työnhakijalle:

1) joka kuuluu julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 10 §:n mukaisesti muutosturvan piiriin;

2) jolla on voimassa oleva työllistymissuunnitelma tai työllistymissuunnitelmaa korvaava suunnitelma; ja

3) jolla on oikeus työttömyyspäivärahaan täytettyään palkansaajan työssäoloehdon.

Muutosturvalisää ja muutosturvan ansio-osaa maksetaan työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Muutosturvalisää ja muutosturvan ansio-osaa maksetaan myös työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen palvelujen väliseltä ajalta, jos näiden palvelujen välinen aika on enintään seitsemän kalenteripäivää.

8 §

Päivärahakauden alkaminen alusta

Jos työnhakijan työssäoloehto on täytynyt työssä, johon hänet on työllistetty julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 11 luvun 1 §:n 3 momentin mukaisen velvoitteen perusteella, työttömyyspäivärahan perusteena olevaa palkkaa ei määrätä uudelleen, ellei uusien tulotietojen perusteella määrätty palkka ole aiemmin määrättyä palkkaa suurempi.

7 luku

Työmarkkinatukea koskevat yleiset säännökset

1 §

Oikeus työmarkkinatukeen

Tuella palkatulla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen ajalta, jolta työnantajalle maksetaan korkeinta korotettua palkkatukea tai muuta julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa tarkoitettua palkkatukea, jota rahoitetaan mainitun lain 12 luvun 9 §:n 2 momentin 2 tai 3 kohdan taikka 3 momentin mukaisesti työmarkkinatukimäärärahoista.

3 §

Oikeus työmarkkinatukeen matka-avustuksena

Matka-avustusta ei myönnetä sellaisen työsuhteen perusteella, jonka palkkauskustannuksiin työnantajalle on myönnetty julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 7 luvun 1 §:ssä tarkoitettua palkkatukea.

Poiketen 2 momentissa ja 1 §:n 2 momentissa säädetystä työ- ja elinkeinotoimisto voi myöntää matka-avustuksen, jos palkkatukea rahoitetaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 12 luvun 9 §:n 2 momentin 2 tai 3 kohdan taikka 3 momentin mukaisesti työmarkkinatukimäärärahoista.

5 §

Oikeus työmarkkinatuen korotusosaan työllistymistä edistävien palvelujen ajalta

Korotusosaa maksetaan työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Korotusosaa maksetaan myös työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitel-

massa sovittujen työllistymistä edistävien palvelujen väliseltä ajalta, jos näiden palvelujen välinen aika on enintään seitsemän kalenteripäivää.

8 §

Työmarkkinatuki ilman tarveharkintaa

Työmarkkinatuki myönnetään ilman tarveharkintaa siltä ajalta, jona henkilö osallistuu työllistymistä edistäviin palveluihin.

9 §

Osittainen työmarkkinatuki

Mitä 1 momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta:

1) aikana, jona työnhakija osallistuu työllistymistä edistäviin palveluihin; tai

10 luku

Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettavaa etuutta koskevat säännökset

2 §

Työttömyysetuuteen oikeutettu

Työttömyysetuutta maksetaan vain siltä ajalta, jona henkilö on julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa tarkoitettuna työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa. Työttömyysetuuteen ei ole oikeutta henkilöllä, joka työllistyy kokoaikatyössä yli kahden viikon ajan.

Työvoimakoulutukseen osallistuvan opiskelijan, jota ei voida pitää 2 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuna työttömänä, oikeudesta työttömyysetuuteen opiskelun ajalta säädetään 5 §:ssä.

3 §

Poissaolo työllistymistä edistävästä palvelusta

Työnhakijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen työnhakuvalmennuksen, uravalmennuksen, kokeilun ja kuntouttavan työtoiminnan aikana niiltä päiviltä, joina hän ei osallistu palveluun, ellei poissaolo johdu:

- 1) työkyvyttömyydestä;
- 2) kerrallaan enintään neljän työpäivän ajalta alle 10-vuotiaan lapsen sairaudesta; tai
- 3) työhaastattelusta tai muusta tähän rinnastettavasta työllistymiseen liittyvästä syystä.

6 §

Kulukorvaus

Matka- ja muiden ylläpitokustannusten korvaamisesta työllistymistä edistävään palveluun osallistuvalla työnhakijalla säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa.

Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla työttömyysetuutta saavalle maksetaan kulukorvausta yhdeksän euroa kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 5 §:ssä tarkoitetun aktivointisuunnitelman mukaiselta osallistumispäivältä.

11 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset

2 §

Velvollisuus tietojen antamiseen

Edellä 3 momentissa tarkoitettuja olosuhteiden muutoksia, joita koskevat tiedot työttömyysetuuden saajan on välittömästi ilmoitettava etuuden maksajalle, ovat:

11) työllistymistä edistävän palvelun päättyminen;

18) päivät, joina työttömyysetuuden saaja on osallistunut muuhun työllistymistä edistävään

palveluun kuin työvoimakoulutukseen, työttömyysetuudella tuettuun työnhakijan omaehtoiseen opiskeluun tai kotoutumisen edistämisestä annetun lain 22—24 §:ssä tarkoitettuun omaehtoiseen opiskeluun.

13 luku

Tietojen saamista ja luovuttamista koskevat säännökset

1 §

Oikeus tietojen saamiseen

Kansaneläkelaitoksella, työ- ja elinkeinotoimistolla, työttömyyskassalla, työttömyysturva-asiamiehellä sekä tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta käsiteltävänä olevan asian ratkaisemista tai muuten tämän lain tai Suomea sitovassa sosiaaliturvasopimuksessa tai sosiaaliturvaa koskevassa muussa kansainvälisessä säädöksessä säädettyjen tehtävien toimeenpanemista varten välttämättömät tiedot:

1) valtion ja kunnan viranomaiselta sekä muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä;

2) Eläketurvakeskukselta, eläke- ja vakuutuslaitokselta sekä eläkesäätiöltä; sekä

3) työnantajalta, työttömyyskassalta, työpaikkakassalta sekä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa tarkoitettulta koulutuspalvelujen tuottajalta ja muulta oppilaitokselta.

3 §

Tietojen luovuttaminen

Salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä Kansaneläkelaitoksella ja työttömyyskassalla on oikeus

luovuttaa tehtävässään haltuunsa saamiaan tietoja työvoimaviranomaiselle työttömyysetuuden saamisen työvoimapoliittisiin edellytyksiin vaikuttavista seikoista.

9 §

Työttömyysturva-asiamiehen tiedonsaanti- ja läsnäolo-oikeus

Työttömyysturva-asiamiehellä on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada maksutta työ- ja elinkeinotoimistolta ja työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskukselta tiedot työvoimapoliittisista lausunnoista siinä laajuudessa kuin asiamiehen tehtävät edellyttävät. Työttömyysturva-asiamies voi määrätä, että Kansaneläkelaitoksen, työttömyyskassan tai työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan tulee antaa nimettyä henkilöä koskeva päätös tiedoksi työttömyysturva-asiamiehelle.

14 luku

Erinäisiä säännöksiä

3 a §

Työmarkkinatuen rahoitus

Työmarkkinatuen 500 maksupäivän laskeminen alkaa uudelleen alusta sen jälkeen, kun henkilö on tullut työssäoloehdon ja työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen uudelleen oikeutetuksi työmarkkinatukeen. Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettu työmarkkinatuki ja siihen liittyvä lapsikorotus, 7 luvun 4 §:ssä tarkoitettu korotusosa sekä 7 luvun 3 §:ssä tarkoitettu matka-avustus rahoitetaan kuitenkin aina valtion varoista, eikä niiden ajalta maksettua työmarkkinatukea lasketa mukaan työmarkkinatuen 500 maksupäivään.

3 d §

Muita rahoitusta koskevia säännöksiä

Edellä 10 luvun 6 §:ssä ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 9 luvun 1 §:ssä tarkoitetut kulukorvaukset rahoitetaan valtion varoista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2013.

Henkilölle maksettavaan koulutustukeen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos työnantajalle on maksettu tämän lain voimaan tullessa samalta ajalta työmarkkinatukea ja julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettua työllistämistukea, 5 luvun 3 §:ssä tarkoitettua palkansaajan työssäoloehdon täyttymistä laskettaessa otetaan huomioon puolet kyseisten kalenteriviikkojen lukumäärästä.

Ennen tämän lain voimaantuloa aloitettuihin työllistymistä edistäviin palveluihin, jotka jatkuvat yhdenjaksoisesti tai jaksotettuina lain voimaantulon jälkeen, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki**kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010) 10 §:n 1 momentti, 12 §:n 1 momentti, 18 §:n 2 momentti, 21 §, 22 §:n 2 momentti, 25 §, 37 §:n 1 momentin 4 kohta, 40 ja 64 §, 70 §:n 3 momentti, 72 §:n 1 ja 2 momentti, 74 §:n 1 momentti, 75 §, 78 §:n 2 momentti ja 82 §:n 2 momentti sekä

lisätään 13 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

10 §

Alkukartoituksen järjestäminen

Työ- ja elinkeinotoimisto käynnistää alkukartoituksen maahanmuuttajalle, joka on julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (/20) tarkoitettu työtön työnhakija. Kunta käynnistää alkukartoituksen maahanmuuttajalle, joka saa muuten kuin tilapäisesti toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaista toimeentulotukea. Työ- ja elinkeinotoimisto tai kunta voi käynnistää alkukartoituksen myös sitä pyytäneelle muulle maahanmuuttajalle, jos tämän arvioidaan sitä tarvitsevan. Alkukartoitus käynnistetään kahden kuukauden ku-

luessa asiakkuuden alkamisesta tai alkukartoitusta koskevasta pyynnöstä.

12 §

Oikeus kotoutumissuunnitelmaan ja kotoutumissuunnitelman kesto

Maahanmuuttajalla on oikeus kotoutumissuunnitelmaan, jos hän on julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa tarkoitettu työtön työnhakija tai jos hän saa muuten kuin tilapäisesti toimeentulotuesta annetun lain mukaista toimeentulotukea. Kotoutumissuunnitelma voidaan laatia myös muulle maahanmuuttajalle, jos hänen arvioidaan alkukartoituksen pe-

rusteella tarvitsevan suunnitelmaa kotoutumisen edistämiseksi.

13 §

Kotoutumissuunnitelman laatiminen

Kotoutumissuunnitelmaan, jonka laatimiseen työ- ja elinkeinotoimisto osallistuu, sovelletaan lisäksi, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 7 §:ssä säädetään.

18 §

Kotoutumissuunnitelman seuranta ja tarkistaminen

Kunnan on tarkistettava kotoutumissuunnitelma maahanmuuttajan palvelutarpeen mukaisesti tai vähintään kerran vuodessa. Työ- ja elinkeinotoimiston on tarkistettava kotoutumissuunnitelma julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa säädetyllä tavalla. Suunnitelma voidaan tarkistaa myös osapuolten sitä erikseen pyytäessä.

21 §

Kotoutumiskoulutuksen järjestäminen ja maahanmuuttajan ohjaaminen koulutukseen

Kotoutumiskoulutus toteutetaan pääsääntöisesti työvoimakoulutuksena siten kuin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa säädetään. Kotoutumiskoulutusta voidaan järjestää myös omaehtoisena opiskeluna.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa työvoimakoulutuksena toteutettavan kotoutumiskoulutuksen järjestämisestä toimialueellaan.

Työ- ja elinkeinotoimisto ohjaa maahanmuuttajan työvoimakoulutuksena toteutettavaan kotoutumiskoulutukseen tai hakeutumaan omaehtoiseen opiskeluun.

Kunta voi sekä järjestää kotoutumiskoulutusta että ohjata maahanmuuttajan hakeutumaan

joko järjestämäänsä kotoutumiskoulutukseen tai muun toimijan järjestämään omaehtoiseen opiskeluun.

22 §

Omaehtoisen opiskelun tukeminen

Oikeudesta opiskelun ajalta maksettavaan kulkorvaukseen säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 9 luvussa.

25 §

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain soveltaminen omaehtoiseen opiskeluun

Omaehtoisesta opiskelusta sopimiseen, tukiaikaan, maahanmuuttajan velvollisuuksiin, opintojen seurantaan ja keskeytymiseen sekä maahanmuuttajan ja koulutuspalvelujen tuottajan tietojenantovelvollisuuteen sovelletaan, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 6 luvun 4—9 §:ssä säädetään.

37 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vastuulla ovat seuraavat maahanmuuttajien kotouttamiseen ja hyvien etnisten suhteiden edistämiseen liittyvät tehtävät toimialueellaan:

4) työvoimakoulutuksena toteutettavan kotoutumiskoulutuksen suunnittelu, hankinta ja valvonta;

40 §

Työ- ja elinkeinotoimiston tehtävät

Työ- ja elinkeinotoimisto vastaa maahanmuuttajien työllistymistä ja kotoutumista edistävistä ja tukevista työvoimapalveluista ja muista toimenpiteistä työnhakijana oleville maahan-

muuttajille sekä muista sille tässä laissa osoitetuista tehtävistä.

Työ- ja elinkeinotoimiston on huolehdittava siitä, että sen palvelut soveltuvat myös maahanmuuttajille.

64 §

Kokeilun suhde muuhun lainsäädäntöön

Kokeilussa sovelletaan tämän lain, julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain, lasten päivähoitolaista annetun lain (36/1973), lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (1128/1996), perusopetuslain sekä julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007) säännöksiä, jollei tässä luvussa toisin säädetä.

70 §

Kokeiluun osallistuvaa työ- ja elinkeinotoimistoa koskevat säännökset

Työ- ja elinkeinotoimiston kokeilun aikana järjestämään kotoutumiskoulutukseen sovelletaan tätä lakia, jollei julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetusta laista muuta johdu.

72 §

Kokeilun aikaisen kotoutumiskoulutuksen hankinta

Kokeilussa voidaan poiketa julkisista hankinnoista annetun lain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 5 luvun työvoimakoulutuksen hankintaa koskevista säännöksistä siten, että työ- ja elinkeinotoimisto tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hankkia kokeilun aikaista kotoutumiskoulutusta työvoimakoulutuksena 3 ja 4 momentissa säädettyin edellytyksin.

Kokeilussa voidaan poiketa julkisista hankinnoista annetun lain säännöksistä siten, että kunta tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hankkia kokeilun aikaista muuta kuin työ-

voimakoulutuksena annettavaa kotoutumiskoulutusta 3 ja 4 momentissa säädettyin edellytyksin.

74 §

Kokeilun aikaiseen kotoutumiskoulutukseen valinta

Jos kokeilun aikainen kotoutumiskoulutus toteutetaan työvoimakoulutuksena, opiskelijavalinnasta vastaa työ- ja elinkeinotoimisto tai työ- ja elinkeinotoimisto ja koulutuksen järjestäjä yhdessä.

75 §

Opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet kunnan järjestämän kotoutumiskoulutuksen aikana

Kunnan järjestämän kotoutumiskoulutuksen aikaisiin opiskelijan oikeuksiin ja velvollisuuksiin sovelletaan, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 5 luvun 4 §:ssä säädetään opiskelijan oikeuksista ja velvollisuuksista työvoimakoulutuksen aikana. Opiskelijan säännöllistä opiskeluun osallistumista arvioitaessa otetaan huomioon maahanmuuttajan yksilöllisen tilanteen mukainen mahdollisuus osallistua koulutukseen.

78 §

Kokeilun aikaisen kotoutumistuen maksaminen

Lisäksi kunta maksaa koulutuksen ajalta kulukorvausta siten kuin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 9 luvussa kulukorvauksesta säädetään.

82 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta työ- ja elinkeinotoimiston julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain mukaiseen päätökseen säädetään julkisesta

työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain
14 luvussa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2013.

Laki

työsopimuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työsopimuslain (55/2001) 7 luvun 12 §:n 1 momentti sekä 9 luvun 3 §:n 1 momentti ja
3 b §, sellaisina kuin ne ovat laissa 456/2005, seuraavasti:

7 luku

Työsopimuksen irtisanomisperusteet

12 §

Työntekijän oikeus työllistymisvapaaseen

Jolleivät työnantaja ja työntekijä työnantajan irtisanottua työsopimuksen 7 luvun 3 ja 4 tai 7 §:ssä tarkoitetuilla perusteilla ole sopineet muuta, työntekijällä on oikeus vapaaseen täydellä palkalla osallistuakseen irtisanomisaikanaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (/20) tarkoitetun työllistymissuunnitelman laatimiseen, sen mukaiseen työvoimakoulutukseen ja siihen liittyvään harjoitteluun tai työssäoppimiseen tai oma-aloitteeseen tai viranomaisaloitteeseen työpaikan hakuun ja työhaastatteluun tai uudelleensijoitusvalmennukseen.

9 luku

Työsopimuksen päättämismenettely

3 §

Työnantajan selvitysvelvollisuus

Ennen kuin työnantaja irtisanoo työsopimuksen 7 luvun 3 tai 7 §:n perusteella, työnantajan on selvitettävä irtisanottavalle työntekijälle irtisanomisen perusteet ja vaihtoehdot sekä työ- ja elinkeinotoimistolta saatavat työvoimapalvelut niin hyvissä ajoin kuin mahdollista. Jos työsopimus irtisanotaan 7 luvun 8 §:n perusteella, konkurssi- tai kuolinpesän on esitettävä selvitys irtisanomisen perusteesta työntekijöille niin pian kuin mahdollista. Työ- ja elinkeinotoimiston tehtävästä kartoittaa tarvittavat työvoimapalvelut yhteistyössä työnantajan ja henkilöstön edustajien kanssa säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa.

3 b §

Työnantajan tiedottamisvelvollisuus työllistymissuunnitelmasta ja muutosturvalisästä

Työnantajalla on 3 a §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa velvollisuus tiedottaa työntekijälle tä-

män oikeudesta julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa tarkoitettuun työllistymissuunnitelmaan sekä oikeudesta työttö-

myysturvalaissa (1290/2002) tarkoitettuun muutosturvalisään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2013.

Laki

merityösopimuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merityösopimuslain (756/2011) 8 luvun 10 §:n 1 momentti sekä 10 luvun 3 §:n 1 momentti ja 5 § seuraavasti:

8 luku

Työsopimuksen irtisanomisperusteet

10 §

Työntekijän oikeus työllistymisvapaaseen

Jolleivät työnantaja ja työntekijä työnantajan irtisanottua työsopimuksen 3 ja 4 tai 6 §:ssä tarkoitetuilla perusteilla ole sopineet muuta, työntekijällä on oikeus vapaaseen täydellä palkalla osallistuakseen irtisanomisaikanaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (/20) tarkoitetun työllistymissuunnitelman laatimiseen, sen mukaiseen työvoimakoulutukseen ja siihen liittyvään harjoitteluun tai työssäoppimiseen tai oma-aloitteeseen tai viranomaisaloitteeseen työpaikan hakuun ja työhaastatteluun tai uudelleensijoitusvalmennukseen.

10 luku

Työsopimuksen päättämismenettely

3 §

Työnantajan selvitysvelvollisuus

Ennen kuin työnantaja irtisanoo työsopimuksen 8 luvun 3 tai 6 §:n perusteella, työnantajan on selvitettävä irtisanottavalle työntekijälle irtisanomisen perusteet ja vaihtoehdot sekä työ- ja elinkeinotoimistolta saatavat työvoimapalvelut niin hyvissä ajoin kuin mahdollista. Jos työsopimus irtisanotaan 8 luvun 7 §:n perusteella, konkurssi- tai kuolinpesän on esitettävä selvitys irtisanomisen perusteesta työntekijöille niin pian kuin mahdollista. Työ- ja elinkeinotoimiston tehtävästä kartoittaa tarvittavat työvoimapalvelut yhteistyössä työnantajan ja henkilöstön edustajien kanssa säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa.

5 §

Työnantajan tiedottamisvelvollisuus työllistymissuunnitelmasta ja muutosturvalisästä

Työnantajalla on 4 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa velvollisuus tiedottaa työntekijälle tä-

män oikeudesta julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa tarkoitettuun työllistymissuunnitelmaan sekä oikeudesta työttö-

myysturvalaissa (1290/2002) tarkoitettuun muutosturvalisään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2013.

Laki

julkisista hankinnoista annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007) 15 §:n 2 kohta, sellaisena kuin se on laissa 321/2010, seuraavasti:

15 §

Kansalliset kynnysarvot

Tätä lakia ei sovelleta:

2) poiketen siitä, mitä 1 kohdassa palveluhan-
kinnoista säädetään, liitteen B (ryhmä 25) mu-
kaisiin terveydenhoito- ja sosiaalipalveluihin,
sekä liitteen B mukaisiin koulutuspalveluihin,

joita hankitaan julkisesta työvoima- ja yrityspal-
velusta annetun lain (/20) 5 luvun 7 §:n mu-
kaisesti yhteishankintana työnantajan kanssa,
jos hankinnan ennakoitu arvo ilman arvonlisä-
veroa on vähemmän kuin 100 000 euroa; sekä

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2013.

Laki

yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain 49 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain (334/2007) 49 § seuraavasti:

49 §

Toimintasuunnitelma ja toimintaperiaatteet

Tehtyään neuvotteluesityksen tarkoitukses-
taan irtisanoa vähintään kymmenen työntekijää
taloudellisin tai tuotannollisin perustein työnan-
tajan on yhteistoimintaneuvottelujen alussa an-

nettava henkilöstöryhmien edustajille esitys
työllistymistä edistäväksi toimintasuunnitel-
maksi. Toimintasuunnitelmaa valmistellessaan
työnantajan on viipymättä selvitettävä yhdessä
työ- ja elinkeinoviranomaisten kanssa työllis-
tymistä tukevat julkiset työvoimapalvelut.

Toimintasuunnitelmasta, jota laadittaessa on otettava huomioon, mitä työvoiman vähentämisestä on säädetty tai työehtosopimuksin sovittu, tulee käydä ilmi yhteistoimintaneuvottelujen suunniteltu aikataulu, neuvotteluissa noudatettavat menettelytavat ja suunnitellut, irtisanomaisaikana noudatettavat toimintaperiaatteet julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (/20) tarkoitettuja palveluja käytettäessä sekä työnhaun ja koulutuksen edistämiseksi.

Jos työnantajan harkitsemat irtisanomiset koskevat alle kymmentä työntekijää, työnantajan on yhteistoimintaneuvottelujen alkaessa esi-

tettävä toimintaperiaatteet, joiden mukaisesti irtisanomisaajan kuluessa tuetaan työntekijöiden oma-aloitteista hakeutumista muuhun työhön tai koulutukseen sekä heidän työllistymistään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa tarkoitetuilla palveluilla.

Työntekijän oikeudesta työllistymisvapaaan irtisanomaisaikana säädetään työsopimuslain 7 luvun 12 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2013.

Laki

sosiaalisista yrityksistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sosiaalisista yrityksistä annetun lain (1351/2003) 1 ja 3 §, 4 §:n 1 momentin 3 kohta, 5 ja 6 § sekä 7 §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 1 ja 3 § osaksi laissa 409/2007 sekä 5 § laissa 409/2007, seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain mukaiset sosiaaliset yritykset tarjoavat työntekomahdollisuuksia erityisesti henkilöille:

1) joiden vamma tai sairaus vaikeuttaa työllistymistä;

2) jotka ovat olleet yhtäjaksoisesti 12 kuukautta työttömänä työnhakijana tai jotka ovat olleet useammassa työttömyysjaksossa yhteensä vähintään 12 kuukautta työttömänä työnhakijana ja jotka työttömyyden toistuvuuden ja kokonaiskeston perusteella ovat rinnastettavissa yhtäjaksoisesti 12 kuukautta työttömänä olleeseen työnhakijaan; tai

3) jotka ovat saaneet vähintään 500 päivältä työttömyysetuutta työttömyyden perusteella.

3 §

Sosiaalisen yrityksen tukeminen

Työ- ja elinkeinoviranomainen voi valtion talousarvion rajoissa myöntää tukea sosiaalisen yrityksen perustamiseen ja sen toiminnan vakiinnuttamiseen, jos sosiaalisen yrityksen elinkeinotoiminnan nimenomaisena tavoitteena on työllistää heikossa työmarkkina-asemassa olevia. Tukea voidaan myöntää myös muulle yhteisölle tai säätiölle tässä laissa tarkoitetun sosiaalisen yritystoiminnan edistämiseen ja kehittämiseen. Tuesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Sosiaaliselle yritykselle myönnettävästä palkkatuesta säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (/20) annetussa laissa.

4 §

Rekisteröinti sosiaalisten yritysten rekisteriin

Sosiaalisten yritysten rekisteriin rekisteröidään hakemuksesta kaupparekisterilain (129/1979) 3 §:ssä tarkoitettu elinkeinotoimintaa harjoittava yhteisö ja säätiö sekä muu elinkeinonharjoittaja:

3) jonka palveluksessa olevista työntekijöistä on vähintään 30 prosenttia 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettuja henkilöitä tai yhteensä vähintään 30 prosenttia 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettuja ja muita 1 §:ssä tarkoitettuja henkilöitä (*työllistettyjen osuus*); ja

5 §

Työllistettyjen osuus

Työllistettyjen osuuteen luetaan 1 §:ssä tarkoitettu henkilö ajan, jolta maksetaan palkkatukea työnantajalle hänen palkkauskustannuksiinsa.

Laskettaessa työllistettyjen osuutta 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettuun henkilöön rinnastetaan sosiaalihuoltolain (710/1982) 27 d §:n 3 momentin mukaisessa työllistymistä tukevasa toiminnassa oleva vammainen, jonka työllistämiseksi kunta maksaa tukea työnantajalle.

Jos 1 §:ssä tarkoitettun henkilön palkkauskustannuksiin ei makseta palkkatukea, hänet luetaan työllistettyjen osuuteen ajan, jolta työnantaja on velvollinen maksamaan hänelle palkkaa, 1 §:n 2 tai 3 kohdassa tarkoitettu henkilö kuitenkin enintään vuoden ajan.

Vammainen, jonka työllistämiseen työnantaja on saanut kunnalta tukea 2 momentissa tarkoitettulla perusteella, rinnastetaan tuen päättymisen jälkeen työllistettyjen osuutta laskettaessa 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettuun henkilöön ajan, jolta työnantaja on velvollinen maksamaan hänelle palkkaa.

Työllistettyjen osuudessa tulee aina olla 1 tai 3 momentissa tarkoitettuja työntekijöitä. Laskettaessa työllistettyjen osuutta otetaan huomioon

työntekijät, joiden säännöllinen työaika on yli 75 prosenttia alan enimmäistyöajasta. Jos kyseessä on 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettu henkilö, työllistettyjen osuuteen luetaan kuitenkin työntekijät, joiden säännöllinen työaika on vähintään 50 prosenttia alan enimmäistyöajasta.

6 §

Sosiaalisten yritysten rekisteri ja talletettavat tiedot

Sosiaalisten yritysten rekisteri on julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettu työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmän työnantajarekisteri.

Rekisteriin voidaan tallettaa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvun 3 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettuina työnantajan toimintaa ja palvelutarvetta koskevin tietoina myös sellaiset tämän lain täytäntöönpanon edellyttämät tiedot, joita ei ole talletettu työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain mukaista työvoima- ja yrityspalvelua varten ja jotka eivät ole henkilötietoja.

Rekisteriin voidaan tallettaa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvun 3 §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettuina tietoina 5 §:n 2 ja 4 momentissa tarkoitettun vammaisen työntekijän tunnistetiedot mukaan lukien henkilötunnus sekä tiedot kunnan hänen työllistämisekseen myöntämästä ja maksamasta tuesta.

7 §

Poistaminen sosiaalisten yritysten rekisteristä

Rekisteristä poistetaan rekisteröity:

2) jonka palveluksessa olevien työllistettyjen osuus on alentunut alle edellä säädetyn työllistettyjen osuuden, eikä rekisteröity kuuden kuukauden kuluessa ole palkannut 1 §:ssä tarkoitettuja

tuja henkilöitä niin, että edellytys uudelleen täyttyy; tai

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2013.

Laki

vuorotteluvapaalain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vuorotteluvapaalain (1305/2002) 9 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1127/2007, seuraavasti:

9 §

Sijainen

Sijaista palkattaessa on etusija annettava sellaiselle työ- ja elinkeinotoimistossa työttömänä työnhakijana olevalle alle 25-vuotiaalle tai henkilölle, joka on ollut yhtäjaksoisesti 12 kuukautta työttömänä työnhakijana taikka korkeakoulutai ammattitutkinnon äskettäin suorittaneelle, jonka ammattitaito arvioidaan riittäväksi haettuun tehtävään. Työ- ja elinkeinoviranomaisen ja työnantajan on suoritettava arviointi yhteis-

työssä. Jos haettuun tehtävään ei ole sopivaa edellä tarkoitettua työtöntä työnhakijaa, vuorotteluvapaasijaiseksi on mahdollisuuksien mukaan palkattava sijainen, jonka työnsaannin tarve on suurin ja jonka työllistymisedellytyksien voidaan arvioida parantuvan määräaikaisen työn avulla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2013.

Laki

lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain (504/2002) 2 § ja 3 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 2 § osaksi laeissa 1138/2003, 1449/2007 ja 932/2011 sekä 3 §:n 1 momentti laissa 1449/2007, seuraavasti:

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan työ- ja virkasuhteessa tehtävään työhön, johon pysyväisluontoisesti ja olennaisesti kuuluu ilman huoltajan läsnäoloa tapahtuvaa alaikäisen kasvatusta, opetusta, hoitoa tai muuta huolenpitoa taikka muuta työskentelyä henkilökohtaisessa vuorovaikutuksessa alaikäisen kanssa.

Lakia sovelletaan 1 momentissa säädetyn edellytyksin myös:

1) siviilipalveluslain (1446/2007) 1 §:ssä tarkoitetun siviilipalvelusvelvollisen työpalveluun;

2) julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (/20) 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettuun työkokeiluun osallistuvan henkilön työhön työpaikalla;

3) perhehoitajalain (312/1992) 1 §:ssä tarkoitettua perhehoitajan antamaan perhehoitoon;

4) yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa (922/2011) tarkoitettuun palvelun tuottajaan;

5) yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) tarkoitettuun palvelun tuottajaan; ja

6) perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitettua aamu- ja iltapäivätoiminnan palvelujen hankkimiseen.

Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin tehtäviin, jotka yhden vuoden aikana yhteensä kestävät enintään kolme kuukautta. Lisäksi siviilipalveluskeskus ei voi määrätä henkilöä tämän lain mukaisiin tehtäviin, jos henkilö ei halua ottaa vastaan tällaisia tehtäviä.

3 §

Työnantajan velvollisuus pyytää rikosrekisteriote nähtäväksi

Työnantajan tulee pyytää henkilöltä nähtäväksi rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä, kun henkilö ensi kerran otetaan tai nimitetään sellaiseen työ- tai virkasuhteeseen, johon kuuluu 2 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä taikka annettaessa henkilölle näitä tehtäviä ensi kerran. Työnantajalla tarkoitetaan tässä laissa myös siviilipalveluslain 7 §:ssä tarkoitettua siviilipalveluskeskusta sekä työ- ja elinkeinoviranomaista, joka tekee työkokeilua koskevan sopimuksen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2013.

Laki

rikoslain 47 luvun 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoslain (39/1889) 47 luvun 6 §, sellaisena kuin se on laeissa 578/1995 ja 54/2006, seuraavasti:

47 luku

Työrikoksista

6 §

Työnvälityksen maksukiellon rikkominen

Joka julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (/20) 12 luvun 5 §:n 1 momen-

tissa säädetyn työnvälityksen maksukiellon vastaisesti perii maksun henkilöasiakkaalta, on tuomittava *työnvälityksen maksukiellon rikkomisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2013.

Laki

työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain (449/2007) 9 § seuraavasti:

9 §

Toimintasuunnitelma ja toimintaperiaatteet

Tehtyään neuvotteluesityksen tarkoitukseltaan irtisanoa vähintään kymmenen työntekijää taloudellisin tai tuotannollisin perustein työnantajan on yhteistoimintaneuvottelujen alussa annettava henkilöstön edustajille esitys työllistymistä edistäväksi toimintasuunnitelmaksi. Toimintasuunnitelmaa valmistellessaan työnantajan on viipymättä selvitettävä yhdessä työ- ja elinkeinoviranomaisten kanssa työllistymistä tukevat julkiset työvoimapalvelut.

Toimintasuunnitelmasta, jota laadittaessa on otettava huomioon, mitä työvoiman vähentämisestä on säädetty tai työ- taikka virkaehtosopimuksin sovittu, tulee käydä ilmi yhteistoimintaneuvottelujen suunniteltu aikataulu, neuvotte-

luissa noudatettavat menettelytavat ja suunnitelut, irtisanomisaikana noudatettavat toimintaperiaatteet julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (/20) tarkoitettuja palveluja käytettäessä sekä työnhaun ja koulutuksen edistämisessä.

Jos työnantajan harkitsevat irtisanomiset koskevat alle kymmentä työntekijää, työnantajan on yhteistoimintaneuvottelujen alkaessa esitettävä toimintaperiaatteet, joiden mukaisesti irtisanomisajan kuluessa tuetaan työntekijöiden oma-aloitteista hakeutumista muuhun työhön tai koulutukseen sekä heidän työllistymistään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa tarkoitetuilla palveluilla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2013.

Laki

tuloverolain 92 ja 127 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 92 §:n 11 ja 13 kohta sekä 127 a §:n 3 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 92 §:n 11 kohta laissa 1360/2002 ja 13 kohta laissa 946/2008 sekä
127 a §:n 3 momentti laissa 1218/2006, seuraavasti:

92 §

Verovapaat sosiaalietuudet

Veronalaista tuloa eivät ole:

11) julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta
annetun lain (/20) 10 luvun 1 ja 2 §:n nojalla
työttömälle maksettavat kustannusten korvauk-
set ja 9 luvun 1 §:ssä tarkoitettu kulukorvaus;

13) luonnollisen henkilön saama julkisesta
työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain mu-
kainen palkkatuki, jos tuki käytetään muussa
kuin elinkeinotoiminnassa, maataloudessa tai
metsätaloudessa;

omaishoidon tukea, kunnan myöntämä sosiaali-
ja terveydenhuollon palveluseteli, lasten koti-
hoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa
laissa tarkoitettua tukea tai julkisesta työvoima-
ja yrityspalvelusta annetun lain mukaista palk-
katukea. Vähennystä ei myöskään myönnetä
asunnon kunnossapito- tai perusparannustyön
perusteella, jos asunnon korjaukseen on myön-
netty valtion tai muun julkisyhteisön varoista
korjausavustusta. Vähennystä myönnettäessä ei
kuitenkaan oteta huomioon asuntojen korjaus-,
energia- ja terveyshaitta-avustuksista annetun
lain (1184/2005) mukaista pientalojen läm-
mitystapamuutoksiin myönnettävää energia-
avustusta.

127 a §

Kotitalousvähennys

Kotitalousvähennystä ei myönnetä, jos välit-
tömästi samaa työsuoritusta varten on saatu

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2013.

Laki

nimikirjalain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan nimikirjalain (1010/1989) 3 §:n 2 momentti seuraavasti:

3 §

Poikkeukset velvollisuudesta pitää nimikirjaa

rahoilla palkatuista henkilöistä tai muissa tilapäisissä tehtävissä työskentelevistä virkamiehistä tai työntekijöistä ei tarvitse pitää nimikirjaa.

— — — — —
Asetuksella voidaan säätää, että julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (/20) tarkoitetuilla työllisyysmäärä-

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2013.

Laki

ammattillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) 1 §:n 3 ja 5 momentti, sellaisena kuin niistä on 1 §:n 3 momentti laissa 1013/2005, seuraavasti:

1 §

Määritelmä ja suhde muihin säädöksiin

Edellä 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua ammatillista aikuiskoulutusta voidaan järjestää omaehtoisena koulutuksena, henkilöstökoulutuksena ja työvoimakoulutuksena.

— — — — —
Työvoimakoulutuksena järjestettävästä koulutuksesta on voimassa, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (/20) säädetään.
— — — — —

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2013.

Laki

opintotukilain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan opintotukilain (65/1994) 6 §:n 1 momentin 5 kohta, sellaisena kuin se on laissa 792/2007, seuraavasti:

6 §

Opintotuen saamisen rajoitukset

Opintotukea ei myönnetä sille, joka:

5) on julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (/20) mukaisessa työvoimakoulutuksessa;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2013.

Laki

eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain (571/2007) 14 §:n 1 momentin 10 kohta seuraavasti:

14 §

Etuoikeutetut tulot

Asumistukea laskettaessa vuositulona ei oteta huomioon hakijan ja hänen avio- tai avopuolisonsa:

10) kustannusten korvauksia ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (/20) mukaista kulukorvausta tai muuta vastaavaa korvausta;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2013.

Laki

kansaneläkelain 35 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kansaneläkelain (568/2007) 35 §:n 14 kohta seuraavasti:

35 §

Jatkoeläkkeen täydennysmäärässä etuoikeutetut tulot

Täydennysmäärää laskettaessa vuositulona ei oteta huomioon lesken saamaa:

14) kustannusten korvauksia ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (/20)

mukaista kulukorvausta tai muuta vastaavaa korvausta;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2013.

Laki

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) 6 §:n 2 momentti seuraavasti:

6 §

Ammatillisen kuntoutuksen järjestäminen

ma- ja yrityspalvelusta annetun lain (/20), työeläkelakien tai erityisopetusta koskevien säännösten perusteella.

Kansaneläkelaitoksella ei ole velvollisuutta järjestää ammatillista kuntoutusta, jos ammatillinen kuntoutus on järjestetty julkisesta työvoima-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2013.

Laki

sairausvakuutuslain 8 luvun 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sairausvakuutuslain (1224/2004) 8 luvun 9 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1201/2009, seuraavasti:

8 luku

Sairauspäiväraha ja osasairauspäiväraha

9 §

Sairauspäiväraha enimmäisajan jälkeen

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun työkykyisyysaikaan rinnastetaan aika, jolta vakuutettu on saanut Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain tai työeläkelakien mukaista kuntoutusrahaa, osakuntoutusrahaa tai kuntoutusavustuksena mak-

settavaa kuntoutusrahaa taikka ansionmenetyskorvausta tapaturmavakuutuslain, liikennevakuutuslain tai sotilasvammalain kuntoutusta koskevien säännösten nojalla taikka jona vakuutettu on ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa taikka osallistunut julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (/20) mukaiseen palveluun tai mainitun lain 6 luvussa tarkoitettuun opiskeluun. Työkykyisyysaikaan rinnastetaan myös aika, jona henkilö on ollut oikeutettu työttömyysturvalain mukaiseen etuuteen työttömyysturvalain 3 luvun 3 §:n

3 momentin nojalla. Sitä vastoin aikaa, jolta vakuutettu on saanut kansaneläkelain 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä tai työeläkelakien mukaista täyttä työkyvyttömyyseläkettä, ei rinnasteta 1 momentissa tarkoitettuun työkykyisyysaikaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2013.

Laki

kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain (189/2001) 2 §:n 10 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1293/2002, ja
muutetaan 1 §, 2 §:n 1 ja 6 kohta, 3 §:n 1 ja 2 momentti, 4 §, 5 §:n 4 momentti, 7 §, 8 §:n otsikko ja 1—3 momentti, 11 ja 12 § sekä 28 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 6 kohta laissa 1272/2009, 3 §:n 1 momentti, 5 §:n 4 momentti ja 8 §:n 3 momentti laissa 314/2010, 3 §:n 2 momentti laeissa 1293/2002 ja 314/2010, 4 § laeissa 1293/2002 ja 1296/2002, 7 § osaksi laissa 1293/1992, 8 §:n 1 momentti osaksi laissa 314/2010 ja 28 §:n 2 momentti laissa 1207/2009, seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa säädetään toimenpiteistä, joilla parannetaan pitkään jatkuneen työttömyyden perusteella työmarkkinatukea tai toimeentulotukea saavan henkilön edellytyksiä työllistyä avoimilla työmarkkinoilla sekä edistetään hänen mahdollisuuksiaan osallistua koulutukseen ja työ- ja elinkeinoviranomaisen tarjoamaan julkiseen työvoimapalveluun. Laissa säädetään myös toimenpiteisiin osallistuvan henkilön oikeuksista ja velvollisuuksista.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *aktivointisuunnitelmalla* pitkään työttömänä olleelle henkilölle työllistymisedellytysten ja elämänhallinnan parantamiseksi laadittavaa suunnitelmaa, jonka työ- ja elinkeinotoimisto ja kunta laativat yhdessä henkilön kanssa;

6) *kulukorvauksella* kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla työmarkkinatuen saajalle työttömyysturvalain 10 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla maksettavaa päiväkohtaista korvausta;

3 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan aktivointisuunnitelman laatimiseen ja kuntouttavan työtoiminnan järjestämiseen työttömälle alle 25-vuotiaalle työmarkkinatukeen oikeutetulle tai toimeentulotukea saavalle:

1) jolle on laadittu julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (/20) 2 luvun 6 §:ssä tarkoitettu työllistymissuunnitelma ja joka on työttömyyden perusteella saanut työmarkkinatukea vähintään 180 päivältä viimeisen 12 kalenterikuukauden aikana;

2) jolle on laadittu julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 6 §:ssä tarkoitettu työllistymissuunnitelma ja joka on saanut työttömyysturvalain 6 luvun 7 §:n mukaisen työttömyyspäiväraha-ajan ajan työttömyyspäivärahaa; taikka

3) jolle on tehty julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 4 §:ssä tarkoitettu työnhakijan haastattelu ja jonka pääasiallinen toimeentulo on viimeisen neljän kuukauden aikana perustunut työttömyyden johdosta maksettuun toimeentulotukeen.

Tätä lakia sovelletaan lisäksi aktivointisuunnitelman laatimiseen ja kuntouttavan työtoiminnan järjestämiseen työttömälle 25 vuotta täyttäneelle työmarkkinatukeen oikeutetulle tai toimeentulotukea saavalle, jolle on aiemmin laadittu julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 6 §:ssä tarkoitettu työllistymissuunnitelma ja:

1) joka on työttömyyden perusteella saanut työmarkkinatukea vähintään 500 päivältä;

2) joka on työttömyysturvalain 6 luvun 7 tai 9 §:n mukaisen työttömyyspäiväraha-ajan jälkeen saanut työttömyyden perusteella työmarkkinatukea vähintään 180 päivältä; taikka

3) jonka pääasiallinen toimeentulo on viimeisen 12 kuukauden aikana perustunut työttömyyden johdosta maksettuun toimeentulotukeen.

4 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Jos tästä laista ei muuta johdu, kuntouttavan työtoiminnan ajalta myönnettävään työmarkkinatukeen, kulukorvaukseen, toimeentulotukeen sekä niitä koskevaan asiaan sovelletaan, mitä työttömyysturvalaissa työmarkkinatuesta, kulukorvauksesta ja niitä koskevasta asiasta säädetään sekä mitä toimeentulotuesta annetussa laissa toimeentulotuesta ja toimeentulotukea koskevasta asiasta säädetään.

Jos muussa laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä viitataan työttömyysturvalain mukaiseen työmarkkinatukeen tai kulukorvaukseen, viittauksen katsotaan koskevan myös kuntouttavan työtoiminnan ajalta maksettavaa työmarkkinatukea ja kulukorvausta, jollei tästä laista muuta johdu.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään aktivointisuunnitelman laatimisesta ja kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä, sovelletaan, mitä sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (812/2000), sosiaalihuoltolaissa (710/1982), julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa ja kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annetussa laissa (497/2003) säädetään.

5 §

Aktivointisuunnitelman laatiminen

Työ- ja elinkeinotoimiston tulee ennen toimenpiteiden aloittamista varmistua, että henkilön kanssa on tehty julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 6 §:n mukainen työllistymissuunnitelma. Kunnan tulee ennen toimenpiteiden aloittamista varmistua, että työ- ja elinkeinotoimisto on tehnyt henkilön kanssa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 6 §:n mukaisen työllistymissuunnitelman tai että työ- ja elinkeinotoimisto on varannut tämän lain 3 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulle henkilölle tilaisuuden julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun

lain 2 luvun 4 §:ssä tarkoitettuun työnhakijan haastatteluun. Jos työllistymissuunnitelmaa ei ole voitu tehdä tai tilaisuutta työnhakijan haastatteluun varata sen johdosta, ettei henkilön työnhaku ole ollut voimassa, kunnan tulee ryhtyä toimenpiteisiin aktivointisuunnitelman laatimiseksi.

7 §

Aktivointisuunnitelman laatimiseen osallistuva työ- ja elinkeinotoimisto

Aktivointisuunnitelman laatimiseen osallistuu se työ- ja elinkeinotoimisto, jonka toimintaluokkaan kunta kuuluu.

8 §

Aktivointisuunnitelman sisältö

Aktivointisuunnitelmaan merkitään:

1) henkilön koulutusta ja työuraa koskevat tiedot;

2) arvio aikaisempien julkisten työvoimapalvelujen vaikuttavuudesta;

3) arvio aikaisempien työllistymissuunnitelmien ja kunnan tekemien henkilöä koskevien suunnitelmien toteutumisesta; sekä

4) toimenpiteet, jotka voivat olla työtarjouksia, muita julkisia työvoimapalveluja, kuntouttavaa työtoimintaa, muita sosiaalipalveluja sekä terveys-, kuntoutus- ja koulutuspalveluja.

Aktivointisuunnitelmaa laadittaessa on 1 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä ensiksi selvitettävä mahdollisuus tarjota työtä tai julkisia työvoimapalveluja. Suunnitelma voi näiden toimenpiteiden ohella sisältää myös työllistymismahdollisuuksia parantavia sosiaali-, terveys-, kuntoutus- ja koulutuspalveluja. Tarvittaessa voidaan aktivointisuunnitelmaa laadittaessa kuulla kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annetun lain mukaista kuntoutuksen asiakasyhteistyöryhmää, jos asiakas antaa tähän suostumuksensa.

Jos työ- ja elinkeinotoimisto arvioi, ettei henkilölle voida viimeistään kolmen kuukauden kuluessa tarjota työtä tai julkisia työvoimapalveluja, aktivointisuunnitelmaan tulee sisältyä kuntouttava työtoiminta.

11 §

Aktivointisuunnitelman oikeusvaikutukset

Henkilöllä on oikeus aktivointisuunnitelmaan sisältyviin sosiaali-, terveys-, kuntoutus- ja koulutuspalveluihin ja toimenpiteisiin sen mukaisesti kuin niitä koskevissa laeissa on erikseen säädetty. Suunnitelmassa yksilöidysti soveltuihin julkisiin työvoimapalveluihin henkilöllä on oikeus työ- ja elinkeinotoimiston käytettäväksi osoitettujen määrärahojen rajoissa.

12 §

Oikeus salassa pidettäviin tietoihin ja aktivointisuunnitelman tallentaminen

Aktivointisuunnitelman laatimiseen 5 §:n 1 momentin mukaisesti osallistuvilla ja suunnitelmaa laadittaessa asiantuntijoina 8 §:n 4 momentin mukaisesti käytettävillä henkilöillä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen aktivointisuunnitelman laatimiseksi henkilöä koskevat välttämättömät tiedot. Aktivointisuunnitelma talletetaan kunnan sosiaalihuollon henkilörekisteriin ja työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmän henkilöasiakasrekisteriin.

28 §

Muutoksenhaku

Haettaessa muutosta 24 §:ssä tarkoitettuun päätökseen noudatetaan, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 14 luvun 1 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2013.

Laki

aikuiskoulutustuesta annetun lain 11 §:n 13 kohdan kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan aikuiskoulutustuesta
annetun lain (1276/2000) 11 §:n 13 kohta, sellai-
sena kuin se on laissa 127/2010.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2013.

Laki

toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 10 §:n 3 momentin 1 kohta ja 10 a §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 10 §:n 3 momentin 1 kohta laissa 1390/2010 ja 10 a §:n 1 momentti laissa 1274/2009, seuraavasti:

10 §

Alennettu perusosa

Perusosan suuruutta voidaan alentaa
1 momentissa säädettyä enemmän, kuitenkin yh-
teensä enintään 40 prosenttia:

1) jos henkilön toistuvasta 1 momentissa tar-
koitetusta menettelystä on pääteltävissä, ettei
hän halua ottaa vastaan työtä tai osallistua julki-
sesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa
laissa (/20), kotoutumisen edistämisestä an-
netussa laissa tai kuntouttavasta työtoiminnasta

annetussa laissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin;
tai

10 a §

Toimintaraha ja matkakorvaus

Kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain
mukaiseen kuntouttavaan työtoimintaan osallis-
tuvalle toimeentulotuen saajalle maksetaan jul-
kisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun
lain 9 luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun ku-
lukorvauksen suuruinen toimintaraha osallistu-
mispäivää kohti. Toimintarahaa ei kuitenkaan
suoriteta niiltä päiviltä, joilta henkilö saa työttö-

myysturvalain 10 luvun 6 §:ssä tarkoitettua kulukorvausta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2013.

Laki

sotilasavustuslain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sotilasavustuslain (781/1993) 11 §:n 2 a kohta, sellaisena kuin se on laissa 577/2007, seuraavasti:

11 §

Huomioon otettavat tulot

Avustusta myönnettäessä otetaan huomioon hakijan ja hänen 4 §:ssä tarkoitettujen perheenjäsentensä palvelusaikana käytettävissä olevat tosiasialliset tulot. Myönnettäessä avustusta

10 a §:n nojalla ei näiden perheenjäsenten tuloja oteta huomioon. Tuloina ei oteta huomioon:

2 a) julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (/20) mukaista kulukorvausta;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2013.

Laki

sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 10 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) 10 a §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 585/2007, seuraavasti:

10 a §

Päivähoitomaksun määrittämisen perusteena olevat tulot

Tulona ei oteta huomioon lapsilisää, vam-

maisetuuksista annetun lain (570/2007) mukais-
ta etuutta, kansaneläkelain (568/2007) mukaista
lapsikorotusta, asumistukea, tapaturmavakuu-
tuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja
tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää,
opintorahaa, aikuiskoulutustukea, opintotuen
asumislisää, toimeentulotukena maksettavaa toi-

mintarahaa ja matkakorvausta, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaisesti ylläpitokorvausta, julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (/20) mukaista kulukorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhe-

hoidon kustannusten korvauksia eikä lasten koti-
hoidon tukea.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2013.

Laki

työttömyyskassalain 26 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyyskassalain (603/1984) 26 §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on lais-
sa 1190/2009, seuraavasti:

26 §

Osuudet hallintokuluista

Hallintokuluihin kohdistuvana valtion osuu-
tena ja työttömyysvakuutusrahaston osuutena
maksetaan:

2) 0,35 prosenttia niistä kassan viimeksi kulu-
neen kalenterivuoden aikana maksamista työttö-
myyspäivärahoista, vuorotteluvapaalaissa

(1305/2002) tarkoitetuista vuorottelukorvauk-
sista ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta
annetun lain (/) 9 luvun 1 §:n mukaisista ku-
lukorvauksista, joihin suoritetaan valtion osuus
tai työttömyysvakuutusrahaston osuus.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2013.

Laki

sosiaalihuoltolain 29 e §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaalihuoltolain (710/1982) 29 e §, sellaisena kuin se on laissa 584/2007, seuraavasti:

29 e §

Edellä 29 c §:ssä tarkoitettuina tuloina ei ote-
ta huomioon lapsilisää, kansaneläkelain
(568/2007) mukaista lapsikorotusta, asumistu-

kea, vammaisuuksista annetun lain (570/2007)
mukaisia alle 16-vuotiaan vammaistukea,
16 vuotta täyttäneen vammaistukea ja ruoka-
valiokorvausta, tapaturmavakuutuksen perus-

teella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää, opintorahaa, aikuiskoulutustukea, opintotuen asumislisää, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista ylläpitokorvausta, julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta

annetun lain (/20) mukaista kulukorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2013.

Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2012